БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 109 (17.391). • 15 май 1979 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

ПРОПАГАНДАМИЗ ҲУЖУМКОР, ЖАНГОВАР БЎЛСИН

Совет кишиларининг коммунистик онгини шакллантириш партиянинг оммага ғоявий таъсирини муттасил кенгайтириш ва чуқурлаштиришни, партия пропагандаси ва агитациясини ҳар томонлама такомиллаштиришни талаб қилади. Жамиятимиз ривожининг ҳозирги босқичида пропаганда ва агитациянинг асосий вазифаларини КПСС XXV съезди аниқ ва равшан белгилаб берди. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида шу вазифаларни ҳал этишнинг конкрет йўллари атрофлича баён этилди.

Бизнинг пропагандамиз коммунизм қураётган совет халқининг кураши ва меҳнати билан чамбарчас боғлиқлиги туфайли ҳамиша ҳаётий бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. У Коммунистик партия тарбиявий, бутун революцион ўзгартувчилик фаолиятининг қудратли омили бўлиб, миллион-миллион кишиларни меҳнат зафарларига сафарбар этмоқда ва руҳлантирмоқда. Уларнинг бунёдкорлик ғайрати ва ташаббускорлигини ривожлантирмоқда, камчиликларни аниқлаб, бартараф этишга ёрдам бермоқда. Партия ташкилотлари пропаганда ва агитация иши соҳасида орттирган бой тажриба буни яққол тасдиқлайди. «Пропагандистнинг билими, ғоявий эътиқоди, ташкилотчилик истеъдоди — беш йилликка хизмат қилсин» шиори остидаги ҳаракат ҳаётга актив кириб бориш намунаси бўлиб қолди. СССРдаги коммунистик қурилишнинг жонли практикаси билан, жаҳон революцион жараёнининг ривожи билан айни узвий боғланиш пропаганда ва агитациямизнинг таъсирчанлиги, самарадорлиги, жанговар руҳини таъминламоқда. КПСС Марказий Комитетининг қарори партия ташкилотларининг бутун диққат-эътиборини пропаганда ва агитациянинг ҳужумкорлик характерини бундан буён ҳам ривожлантиришга қаратади.

Идеология ишининг ҳужумкорлиги аввало жамики янги, илғор, перспектив ташаббусларни қўллаб-қувватлашда, олға томон қилаётган ҳаракатимизга халақит бераётган иллатларга, одамлар онги ва хулқ-атворида умри тугаган эскилик сарқитларига қарши курашда намоён бўлмоқда. Бу ўринда гап ўтмишнинг ҳамон яшаб келаётган ярамсиз сарқитларини таг-томири билан қуритишга пропаганда ва агитациянинг ҳамма воситалари билан, эҳтиросли, ҳужумкор сўз билан кўмаклашиш тўғрисида, коммунистик ахлоққа зид, бизга ёт қилиқлар ва жамиятга қарши кўринишларга муросасизликни ривожлантириш тўғрисида бормоқда.

Икки системанинг идеология соҳасидаги ўткир ўзаро курашининг ҳозирги вазиятида пропаганданинг ҳужумкорлик руҳини янада ошириш айниқса муҳимдир. КПСС Марказий Комитетининг қарорида уқтириб ўтилганидек, империалистик пропаганда совет кишиларининг онгига жон-жаҳди билан тўхтовсиз ҳужум қилмоқда, энг маккорона усуллар ва техникавий воситалар ёрдамида уларнинг онгини совет воқелигига қилинган туҳмат билан заҳарлашга, социализмни бадном қилишга, империализмни, унинг талончилик, ғайри инсоний сиёсати ва практикасини безаб кўрсатишга уринмоқда. Эндиликда пекинлик шовинистлар ва агрессорлар улар билан ошкора ҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилмоқда. Ана шу туҳмат пропаганданинг бутун қалбакилигини совет кишиларига тушунтириб бериш, унинг маккорона усулларини конкрет ва яққол фош этиш — ғоявий-тарбиявий ишнинг бош йўналишларидан биридир.

Вазифа буржуазия ва унинг гумашталари идеология соҳасида қилаётган ғаламисликларга ўз вақтида муносиб зарба беришдан иборат. Жаҳон социализми, барча тараққийпарвар кучлар позицияларини мустаҳкамлаш империализм ва гегемонизмга, милитаризм ва реакцияга қарши идеологик ҳужумни авж олдириш учун қулай шарт-шароит яратади. Бизнинг оғзаки ва босма пропагандамиз, газета ва журналлар, телевидение ва радио капитализмнинг тарихан ҳалокатга маҳкум эканини кўрсатиб беришлари, унинг халққа қарши, инсон зотига қарши моҳиятини, янги мустамлакачилик сиёсатининг талончилик характерини, «ҳуқуқлар» ва «эркинликлар»нинг риёкор ҳимоячилари ҳақиқий башарасини очиб ташлашлари керак. Халқаро кескинликни кучайтиришни, қуролланиш пойгасини тарғиб қилаётган империалистларни фош этиш, оппортунизм ва ревизионизмнинг ҳар қандай шаклларига қарши курашиш лозим.

Бу вазифаларнинг ҳал этилиши кўп жиҳатдан ахборот ишининг сифатига боғлиқ. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленумида уқтириб ўтилганидек, халқаро ишларга доир ахборот анча оператив, тушунарли бўлиши, конкрет фактларга бой бўлиши учун ҳаракат қиладиган, халқаро шарҳлар эса воқеаларни иссиғида изоҳлаб, умумлаштириб берадиган пайт келди.

Душман идеологиясига қарши курашнинг ҳужумкорлиги — буржуазия пропагандасининг ёлғончилигини ва империализмнинг реакцион табиатини фош этишдангина иборат эмас. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деди:

«...Бизни кучли ва идеологик курашдаги позициямизни ҳақиқатан ҳам ҳужумкор қиладиган энг асосий омил — тарихий ривожланишнинг буюк ҳақиқатидир, бу ҳақиқат бизнинг томонимизда, айни биз, бизнинг социалистик тузумимиз, бизнинг коммунизм қуриш программамиз, биз эришиш учун курашаётган идеаллар шу буюк ҳақиқатнинг ўзгинасидир».

Дунёда биринчи ғолиб социализм мамлакати тўғрисидаги ҳақиқатни Ер юзи кишиларига етказиш — халқ оммасининг чинакам озодлиги ва фаровонлигини таъминлаган социалистик тузумнинг меҳнаткашларни ҳуқуқсизлик ва қашшоқликка маҳкум этаётган капитализм тузумидан афзаллигини янада тўла-тўкис очиб бериш демакдир. Бу — янги жамиятнинг моддий ва маънавий кучлари мислисиз равнақини, ишларимизнинг улуғворлиги, фикри-зикримизнинг олижаноблиги ва беғуборлигини янада яққол кўрсатиш демакдир. Реал социализм тўғрисидаги ҳақиқатни миллион-миллион кишиларга тушунтириш ва уқтириш — пропаганданинг, публицистиканинг, ижтимоий фанларнинг, шунингдек адабиёт ва санъатнинг бурчидир.

Идеология иши барча формаларининг жанговар, ҳужумкор характери коммунизм учун курашнинг мана шу муҳим фронти ишониб топшириб қўйилган кадрларга ҳал қилувчи даражада боғлиқдир. Партия ташкилотлари пропагандистлар ва агитаторларни, матбуот, радио, телевидение ходимларини шундай тарбиялашлари керакки, уларнинг ҳар бири ғояларимиз ва сиёсатимизнинг актив жарчиси бўлсинлар, ғояларимиз ва сиёсатимизни оммага чуқур тушунтириб бера оладиган бўлсинлар, буржуазия идеологияси уринишларига қарши муросасиз жангчи бўлсинлар.

Коммунистик пропаганда — янги дунёнинг идеология бобидаги ҳужумида қудратли қуролдир. Бу қурол синфий душманнинг сиёсат ва идеология соҳасидаги қўпорувчилик фаолиятига биз ўз сафларимизнинг енгилмас жипслигини, ғоявий бирлигини, бутун совет халқининг чуқур эътиқоди ва юксак сиёсий сергаклигини қарама-қарши қўйишимизга имкон беради. Ривожланган социалистик жамият маънавий кучларини янада ўстиришнинг, коммунистик қурилишдаги янги ғалабаларимизнинг гарови ана шундан иборат.

(«ПРАВДА» газетасининг 14 майдаги бош мақоласи).

МЎЛ КАНОП ҲОСИЛИ УЧУН

Тошкент областининг колхоз ва совхозлари каноп экиб бўлди. Қарийб 18 минг гектар ерга каноп экилди. Илк бор бу йил ҳамма майдонга канопнинг эгатларга қўш қатор қилиб экилди. Тажрибалар бундай экиш гектаридан 240 центнергача ҳосил беришини кўрсатди.

Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида Тошкент областьининг лубкорлари давлатга 315 минг тонна каноп топширишга аҳд қилдилар.

◆ РЕСПУБЛИКА ДЕҲҚОНЛАРИ ОБ-ҲАВО ҚИЙИНЧИЛИКЛАРИНИ БАРТАРАФ ЭТИБ, КАТТА ХИРМОН УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР
◆ ИЛҒОР ХЎЖАЛИКЛАР ЮҚОРИ ҲОСИЛ КЎТАРИШ ЙЎЛИДА
◆ ПИЛЛАЧИЛАРНИНГ ШУ КУНЛАРДАГИ ДОЛЗАРБ ИШЛАРИ

ҚЎРИҚ ПИЛЛАСИ

Қўриқ Ульянов районида давлатга пилла топширишга киришилди. Бу йил 18 тонна қимматбаҳо хом ашё тайёрлашга аҳд қилган «Москва» совхози пиллачилари дастлабки куниёқ қабул пунктига 2 тоннадан кўпроқ пилла топширдилар. Хўжаликнинг Ҳ. Шомирзаев, Б. Хўжақулов, Р. Холиқова сингари пешқадам звенолари ҳар қути ипак қуртидан 100—120 килограммдан пилла топширишга муваффақ бўлдилар. Шунингдек, «Ўзбекистон комсомоли 50 йиллиги» совхозида ҳам етилган пиллалар териб олинмоқда.

Район пиллакорлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 1650 қути ипак қуртидан 120 тонна юқори сифатли пилла тайёрлаш учун ғайрат кўрсатмоқдалар.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СЕНАЖ БОСТИРИЛЯПТИ

Дўстлик районидаги Қосим Раҳимов номли совхозда беда ипатоволиклар методи асосида ўрилмоқда. Раим Азимов бошлиқ бўлимда ўрим-йиғим отряди тезкорлик билан ишлаётир. Тўрт кунда 25 гектар беда ўрилиб, 100 тонна сенаж бостирилди. Биринчи ўримда ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олинди.

Ўрим-йиғим отрядидаги ўт ўриш агрегатлари сони бугун-эрта 10 тага етказилади. Айни пайтда беда ўриш, тўплаш агрегатлари кўпайтирилади. Ўрилган беда пешма-пеш сенаж ўраларига ташилаётир. Қишлов жонкуярлари 580 тонна сенаж бостириш, 3 минг тонна беда пичани жамғариш учун курашмоқдалар.

Н. МИРЗАЕВ.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ. Абдалин номидаги совхоз Оқолтин районидаги энг кенжа хўжалик ҳисобланади. У ўтган йилнинг охирларида ташкил этилди. Янги совхоз чўлқуварлари бу йил 2067 гектар майдонда пахта етиштирадилар. Улар ҳар гектар ердан пландаги 18 центнер ўрнига 25 центнердан, жами 5 минг тонна «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олишган. Хўжаликнинг Ускан Ҳожимуродов, Йўлдош Холбоев, Нурмат Эшбоев ўртоқлар бошлиқ бўлимлари ҳамда Насиба Маматқулова бошлиқ бригадаси ғўза парваришида пешқадамлик қилишмоқда. Суратларда: (юқорида) илғор бригада бошлиғи Насиба Маматқулова, пастда эса совхоз далаларида ғўзага дастлабки ишлов бериш пайти.

А. Тўраев фотолари.

ПИЛЛАКОРЛАР ЗАФАРИ

ТЕРМИЗ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорларини изчиллик билан турмушга татбиқ этиб бораётган Жарқўрғон райони пиллакорлари республикада биринчи бўлиб йиллик планларини ошириб бажардилар. 1832 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан пландаги 60 килограмм ўрнига 65 килограммдан, жами 98 тонна пилла сотилди. Шундай қилиб, бу борадаги план 106,5 процентга адо этилди. Жарқўрғонлик «кумуш тола» бунёдкорлари ҳар куни 7—8 тоннадан пилла тайёрлашяпти.

Район пиллакорлари давлатга планга қўшимча 32 тонна пилла топшириб, бу йил ўнинчи беш йиллик учун белгиланган маррани эгаллашга аҳд қилишган. Шундай қилиб, бу беш йиллик давомида тайёрланган пилла 440 тоннага етказилади.

Район пиллакорларининг улкан ғалабасига Норали Боймуродов номли колхоз заршунослари улкан ҳисса қўшдилар. Улар пландаги 17300 килограмм ўрнига 22 минг килограмм аъло сифатли пилла етказиб бериб, давлат планини шу кунгача 125 процент қилиб бажардилар. Ҳамид Олимжон номли совхоз меҳнатсеварлари пландаги 8,6 тонна ўрнига 10,5 тонна, «Сурхон» совхози миришкорлари 9 тонна ўрнига 10 тонна пилла топшириб, планларини анча ошириб бажардилар.

Жарқўрғон районида устоз пиллакорлар кўп. «Социализм» колхозидан Хажар Саманова, Зулфия Йўлдошева, Норали Боймуродов номли колхоздан Пардахол Раҳматова, Майрам Мавлонова, «Сурхон» совхозидан Рўзихол Муҳаммадиева, Ҳамид Олимжон номли совхоздан Ойнабод Эшмўминовалар ҳар қути қурт уруғидан 100—125 килограммдан юқори сифатли маҳсулот етиштиришга эришдилар.

Жарқўрғонлик пиллакорлар 20 майгача зиммага олган юксак социалистик мажбуриятларини ошириб бажариш учун курашмоқдалар.

А. ХАЛИЛОВ.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла топшириш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидаги район республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилсин:

Жарқўрғон райони. Район партия комитетининг секретари И. Рустамов, район ижроия комитетининг раиси Ч. Боймуродов, район комсомол комитетининг секретари З. Остонова, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Э. Ғаппоров.

СУВ КЎПАЙДИ

Навоий районидаги «Қасоба» каналида янги насос станцияси ишга туширилди. «Югпроммонтаж» трестининг коллективи уни муддатидан бир ой илгари фойдаланишга топширди. Шу мавсумда бу станция ўн километрлик пўлат қувур орқали Нарпай каналига сув чиқариб беради ва экинларни суғориш вақтида «Нарпай» совхози пахтазорларини сув билан таъминлашни яхшилайди. Келгусида, насос станцияси лойиҳадаги қувватга эришгандан кейин унинг агрегатлари Навоий районида яна уч минг гектар қўриқ ерни ўзлаштириш имконини беради.

Ўнинчи беш йиллик бошидан буён республикада жами ўнлаб каналлар реконструкцияланди, эндиликда бу каналлар 300 минг гектардан кўпроқ ерни суғормоқда.

КРЕМЛДА ҚАБУЛ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Нигерия Федератив Республикаси олий ҳарбий кенгаши аъзоси, Қуролли Кучлари бош қўмондони штабининг бошлиғи Ш. Ярадуани 14 май куни Кремлда қабул қилди. Ш. Ярадуа расмий визит билан Совет Иттифоқига келган.

Ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида Совет—Нигерия муносабатларини янада ривожлантириш масалалари юзасидан, шунингдек, ҳар икки томонни қизиқтирувчи халқаро проблемалар юзасидан конструктив фикрлашиб олинди.

Совет Иттифоқи билан Нигерия ўртасидаги дўстона муносабатлар тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ҳурмат қилиш, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принциплари асосида муваффақиятли ривожланаётганлигини томонлар мамнуният билан қайд қилиб ўтдилар. Совет Иттифоқи билан Нигерия ўртасидаги сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий, маданий ҳамкорликни ва ҳамкорликнинг бошқа турларини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш ва кенгайтириш йўлидан боришдан ҳар икки томон манфаатдор эканлиги изҳор этилди.

Халқаро масалаларни муҳокама қилган вақтда замонамизнинг кўпгина муҳим проблемалари юзасидан Совет Иттифоқи билан Нигерия Федератив Республикасининг тутган позициялари муштарак эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Томонлар Африка жанубидаги халқларнинг одилона ишини қатъиян қўллаб-қувватлаётганликларини яна бир бор таъкидлаб, ирқчи режимларни сира кечиктирмай тугатиб, ҳокимиятни Зимбабве ва Намибиянинг ҳақиқий вакилларига топшириш ана шу райондаги муаммоларни ҳал этишнинг бирдан-бир йўли эканлигини айтдилар. (ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

14 май куни Тошкентда республика илмий-амалий конференцияси ўтказилди. Бу конференция СССР халқ хўжалигини ривожлантириш биринчи беш йиллик планининг 50 йиллигига ва экономикани планли бошқаришни янада такомиллаштириш проблемаларига бағишланди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси Қ. А. Аҳмедов партиянинг иқтисодий сиёсатини амалга оширишнинг асосий воситаси бўлган беш йиллик планлар тўғрисида доклад қилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президенти академик О. С. Содиқовнинг беш йилликлар давомида Ўзбекистон ССР экономикаси ва маданиятини ривожлантиришнинг илмий асослари ҳақидаги, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудованинг беш йиллик планларни муваффақиятли бажариш, иқтисодий ва социал тараққиёт, совет кишиларини маънавий ва ахлоқий юксалтиришнинг қудратли воситаси — социалистик мусобақа тўғрисидаги докладлари ҳам тингланди.

Конференция қатнашчилари беш йилликлар давомида бутун мамлакат каби Ўзбекистон ҳам босиб ўтган йўл ҳақида, совет халқлари қардошларча дўстлигининг бунёдкорлик кучи тўғрисида гапирдилар. Бу дўстлик республика экономикаси ва маданиятини ғоят юксалтиришда ўзининг ёрқин ифодасини топди. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг биринчи беш йиллик плани қандай ишлаб чиқилганлиги ҳақида, Ўзбекистонда КПСС ленинча аграр сиёсатининг амалга оширилаётганлиги ҳақида, ишлаб чиқаришни планлаштириш ва бошқаришда, территориал-ишлаб чиқариш комплексларини ривожлантиришда меҳнат коллективларининг роли тўғрисида, Ўзбекистон пойтахтидаги социал-иқтисодий планлаштириш тўғрисида ахборотлар ҳам тингланди.

Конференцияда олимлар ва планлаштирувчи ходимлар, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари, партия ва совет ташкилотларининг вакиллари билан бир қаторда меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш новаторлари ҳам қатнашдилар. Улар ўз хотираларини ўртоқлашдилар, омманинг ижодий ташаббуси билан бошланган илғор ишлар кенг ёйилганлиги тўғрисида сўзлаб бердилар.

(ЎзТАГ).

ДАСТЛАБКИ ПАРВАРИШ ТУГАЛЛАНДИ

ЗИРАБУЛОҚ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Нарпай районидаги «Ўзбекистон» колхозининг Пардабой Суяров бошлиқ маккажўхоричилик бригадаси ўтган йили 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 117 центнердан дон етиштириб катта ғалабани қўлга киритган эди. Бригада азаматлари бу йил 107 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 120 центнердан «каҳрабо дон» етиштиришга сўз бердилар.

Маккажўхорикорлар ўсимлик қатор ораларига дастлабки ишлов беришни ва озиқлантиришни тугалладилар. Илғор механизаторлардан Турди Валиев билан Бобоназар Мамараҳимов ҳар куни 10 гектар ердаги маккажўхори қатор ораларини культивация қилмоқдалар.

МАТОНАТ

Репортаж

Тўғонбой ака далага яна одати бўйича саҳарлаб етиб келди. Май ойининг салқини баданни жунжиктирарди. Аммо худди шу паллада даланинг ўзгача гашти, тароввати бўлади. Шудрингга кўмилган қўшқулоқ ғўзалар яшнаб, барқ уряпти, кун сайин бўй чўзяпти. Мана шу рўпарада ўнг-сўлда ястаниб ётган 55 гектарлик майдон аллақачон биринчи чопиқ ва культивациядан чиқарилган. Энди иккинчи ишловга киришдилар.

Шу пайт шийпоннинг ортида мотор гуриллади. Орадан бир нафас муддат ўтгач культиватор тиркалган трактор карта ичига бурилаётгани кўринди. Мана шу азаматларимизга балли! — кўнглидан ўтказди бригада бошлиғи Тўғонбой ака Пўлатов, — механизатор деҳқоннинг қаноти деганлари ҳақ гап. Апрель ойида жонга тегиб узлуксиз ёққан ёмғир, унинг оқибатида юз берган қатқалоқдан қутқазиб, оғиримизни енгил қилганлар ҳам шулар бўлди.

Бригадирнинг мулоҳазалари жуда тўғри эди. Баҳор ниҳоятда инжиқ келди. Шунга қарамай бригадада ҳам, колхозда ҳам чигит 15 апрелгача экиб бўлинди. Аммо ҳаво ҳамон тунд, ёмғирнинг охири кўринмасди. Барча майдонларда ёппасига қатқалоқ пайдо бўлди. Қатқалоқ ҳосилнинг офати. Колхозда катта-кичик ана шу офатни бартараф этишга бел боғлади. Бу оғир, машаққатли ишда яна дала гвардиячилари олдинги сафда бордилар. 12 осма борона, 5 ротацион мотига эрта саҳардан то қош қорайгунча колхоз далаларида сузиб юрди.

Биз дала айланар эканмиз, деярли бир ой мобайнида табиат қийинчиликларига қарши курашда ғолиб келган деҳқонларнинг ғайрат ва шижоатига тан бердик. Кўпни кўрган деҳқон, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери, бригадир Тўғонбой ака Пўлатов бу йил бригада ҳар гектар ердан албатта 60 центнердан хирмон кўтаради, дейди. Ям-яшил ғўзалар билан қопланган далаларимиздаги меҳнат сурури, деҳқонлар юзида барқ уриб турган ишонч ва қатъият бундан далолат бериб турибди.

Хўжаликнинг яна бир бригадасига ўтамиз. Бу коллективга номи бутун Фарғона областида ҳам яхши маълум бўлган пахтакор, Октябрь Революцияси ордени кавалери Ойдиннисо Раҳмонова бошчилик қилади. Ҳамма учун қийинчилик туғдирган ёғингарчилик ва қатқалоқ оммани ташвишга солгани рост. Аммо, пахтакорларнинг руҳини туширолмади. Ойдиннисо опа бригаданинг катта-кичик ҳамма аъзолари билан эрта-кеч далада бўлди. Олага экиш, қатқалоқни юмшатиш — бошқаларнинг тилидаги ҳам, дилидаги ҳам шу гаплар эди. Бригадага 20 чоғли ёрдамчи келди. Уларни пенсионер, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси қишлоқнинг эъзозли кишиларидан бири Каримберди Раҳмонов бошлаб келган экан.

— Чўчиманг, Ойдиннисо, — деб тасалли берди собиқ фронтчи бригадирга, — бунақа қийинчиликларни энди кўраётганингиз йўқ. Олага экишга, ерларни юмшатишга биз ҳам қарашиб юборамиз. Арғамчига қил қувват дейдилар.

Фронтчи отахон айтгани бўлди. Ҳозир Ойдиннисо Раҳмонова бригадаси даласига боққан кишининг дили яйраб кетади. Гектарлар тўла, ғўзалар яшнаб ўсяпти. Бундан бир неча йил муқаддам опа 40 центнерчилик ташаббускори сифатида майдонга чиққан. Опа бу йил гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтарамиз деб қатъий аҳд қилган. Ҳозир бригадада ғўзага иккинчи ишлов беріляпти. Культивация ўғитлаш билан қўшиб олиб борилмоқда. Ҳар гектар ерга 100 килограмм селитра, 150 килограммдан суперфосфат солиняпти.

Колхознинг деярли барча бригадаларида ғўзалар барвж ўсмоқда. Ўнлаб дала гвардиячилари машиналар ва механизмлар кучидан тўла фойдаланмоқдалар. Т. Тошматов, Қ. Жалилов, А. Қурбонов, И. Абдуллаев, Т. Раимов каби кўплаб механизаторлар кунига 5—6 гектардан майдонни сифатли культивациядан чиқараётир.

Колхоз раиси, таниқли деҳқон Мамаюнус Маламинов хўжалик олдида турган бу йилги вазифалар ҳақида гапирар экан, жуда ҳам таъсирли бир мисолни келтирди. — Дала ишларига шу кеча-кундузда асли 1200 киши қатнашиши керак. Аммо, об-ҳаво инжиқлик қилган кунларда сафимизга яна 400 киши келиб қўшилди. Булар асосан пенсионерлар, пахтанинг, ернинг қадрини билган ғурурли кишилар. Ана шу ажойиб меҳнатсеварлар мададида, мана, гектарларни тўлатиб олдик.

Киров районидаги биз ҳикоя қилаётган машҳур «Москва» колхози Фарғона областидаги энг юқори ҳосилли хўжаликлардан бири. Колхоз бу йил 1260 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришни мўлжаллаб турибди. Колхоз партия комитети ҳисобидаги 185 коммунистнинг асосий қисми бевосита далаларда — пахтазорлар бағрида. Барча майдонларда иккинчи культивация қизғин давом этмоқда. Кунига 120—125 гектар ғўза культивациядан чиқяпти. 400 гектар майдон яганадан чиқди. «Москва»ликлар 5600 тонналик «оқ олтин» хирмони учун курашни ана шундай юксак кўтаринкилик, уюшқоқлик билан давом эттирмоқдалар.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«ПРОГРЕСС-6» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг узоқ вақт ишлашини таъминлаш программасига мувофиқ, 1979 йил 13 май куни Москва вақти билан соат 7 дан 17 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Прогресс-6» автомат юк ташиш кемаси учирилди.

«Прогресс-6» кемасини учиришдан мақсад:

— «Салют-6» станциясига двигатель қурилмаси учун ёқилғи ва турли юклар элтиб беришдан;

— автомат юк кемасининг конструкция элементларини, борт системалари ва асбоб-ускуналарини янада такомиллаштиришдан иборат.

«Прогресс-6» юк ташиш кемаси чиқарилган орбитанинг параметрлари қуйидагича:

— Ер юзидан максимал олислиги — 268 километр;

— Ер юзидан минимал олислиги — 193 километр;

— айланиш даври — 88,8 минут;

— орбитанинг оғиши — 51,6 градус.

Телеметрия ахбороти маълумотларига кўра, «Прогресс-6» кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-32», «ПРОГРЕСС-6»:

ПРОГРАММАГА КЎРА УЧИЛЯПТИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 14 май. (ТАСС). «Салют-6» — «Союз-32» илмий тадқиқот комплекси билан 13 майда Ер атрофи орбитасига чиқарилган «Прогресс-6» автомат юк кемасининг учиши давом этмоқда.

Ҳаракат траекторияси ростлаб қўйилганидан сўнг, «Прогресс-6» кемаси орбитасининг параметрлари қуйидагича бўлди:

— Ер юзидан максимал олислиги — 340 километр;

— Ер юзидан минимал олислиги — 322 километр;

— айланиш даври — 90,9 минут;

— оғиши — 51,6 градус.

Космонавтлар Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин бугун «Салют-6» — «Союз-32» илмий-тадқиқот комплексининг ичида учаётганларига 77 кун бўлди. Кун программасида медицина тадқиқотлари ва ремонт-профилактика ишларини ўтказиш мўлжалланган. Жумладан, космонавтлар мустақил энергия манбаига эга бўлган кўчма приборлардаги химиявий энергия манбаларини алмаштиряптилар.

Ўтган кунлар экипаж Ер юзи ва жаҳон океани акваториясини атроф муҳитни ўрганиш программаси бўйича визуал кузатди ва фотосуратга олди. Космонавтлар алоқа сеансларида халқ хўжалиги турли соҳаларининг мутахассислари билан гаплашдилар. Масалан, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг тавсиялари бўйича экипаж чорвачилик эҳтиёжлари учун яйловлар ҳолатини аниқлаш мақсадида Қозоғистон шарқий районларини кузатди. Космосдан туриб кузатиш билан бир маҳалда шу районларда Ер юзидаги тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Телеметрик информация маълумотларига кўра, «Салют-6» станцияси, «Союз-32» космик кемаси ва «Прогресс-6» автомат юк кемасининг ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

Владимир Ляхов ва Валерий Рюмин ўзларини яхши ҳис қиляптилар.

ЯКУНЛОВЧИ МАШҒУЛОТЛАР АРАФАСИДА

СИЁСИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА ЎҚУВ ЙИЛИНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ТУГАЛЛАЙЛИК

Сиёсий ва иқтисодий таълим системасида 1978—1979 ўқув йили тамом бўляпти. У партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён қилинган кўрсатмаларни муваффақиятли амалга ошириш учун умумхалқ социалистик мусобақаси кенг авж олдирилган бир вазиятда, меҳнаткашларни КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш вазиятида ўтди.

Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советига бўлиб ўтган сайлов натижалари, В. И. Ленин туғилган куннинг 109 йиллиги шарафига ўтказилган Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида совет кишилари актив қатнашганлиги, 1979 йилнинг тўрт ойлик планлари муваффақиятли бажарилганлиги, меҳнаткашлар юксак сиёсий онглилиги, меҳнатдаги ғайрати ошганлиги, уларнинг ғоявий бирлиги ҳамда Ленин партияси теварагига жипслашганлигини кўрсатувчи ёрқин далил бўлди.

Коммунистлар, партиясиз меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий таълимини ташкил этишда масъулиятли давр бошланди. Май ойининг охирида, июнь ойида сиёсий ва иқтисодий мактабларда, тўгаракларда, семинарларда, марксизм-ленинизм университетларида, коммунистик меҳнат мактабларида, халқ университетларида якунловчи машғулотлар ўтказилади. Бу машғулотлар тингловчиларга ўтилган ўқув материалларини системалаштиришга, ўқув йили давомида олинган билимларни мустаҳкамлашга, партия ташкилотлари ҳамда пропагандистларга эса коммунистлар ва партиясизларнинг билим даражасини, сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг самарадорлигини объектив баҳолашга кўмаклашмоғи керак.

Партия комитетлари, уларнинг сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари якунловчи машғулотларга тайёргарликни кучайтириб юбордилар: улар бу йил ўрганилаётган партия ҳужжатларининг мазмунига асосланиб, якунловчи конференциялар, суҳбатлар, семинарлар, синов ва имтиҳонлар, рефератлар ва амалий топшириқларнинг табақалаштирилган тематикасини ишлаб чиқдилар; республика, область, район, шаҳар ва корхоналарда, колхозларда, совхозларда ўнинчи беш йиллик халқ хўжалик плани қандай бажарилаётганлигини кўрсатувчи аналитик маълумотлар, диаграммалар тайёрламоқдалар; партия пропагандаси ташкилотчилари, ўқув раҳбарларининг семинар-кенгашида якунловчи машғулотларни ўтказиш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилмоқдалар. Қорақалпоғистон ва Тошкент область партия комитетлари бу масалани пропагандистларнинг область слётларида қараб чиқдилар.

Марксизм-ленинизм асослари бошланғич сиёсий мактабларидаги якунловчи машғулотлар аввалги йиллардаги каби одатда, суҳбатлар ўтказиш, партия активи мактабларида назарий ва методологик семинарлар, конференциялар, марксизм-ленинизм университетларида синов ва имтиҳонлар шаклида ўтказилади.

Партия ташкилотлари якунловчи машғулотларда биринчи навбатда, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль, ноябрь Пленумлари, СССР Олий Совети биринчи сессияси ҳужжатларида, КПСС Марказий Комитетининг «СССР халқ хўжалигини ривожлантириш биринчи беш йиллик планининг 50 йиллиги тўғрисида»ги қарори, ўртоқ Л. И. Брежневнинг, партия ва давлатимиз бошқа раҳбарларининг сайловолди нутқларида баён қилинган назарий қоида ва сиёсий хулосаларни муҳокама қилишни кўзда тутмоқдалар.

Якунловчи машғулотлар тематикасида СССРнинг янги Конституцияси мавзуида ўтказиладиган курсларнинг туб масалаларига катта ўрин берилади. Кўпгина партия ташкилотлари тингловчиларнинг истакларини ҳисобга олиб, ўқув йилини «СССР Конституцияси — марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантиришга қўшилган катта ҳисса», «СССРнинг янги Конституцияси — ривожланган социалистик жамият ҳаётининг қонуни», «СССР Конституцияси социалистик демократияни янада ривожлантириш ва чуқурлаштиришнинг қудратли қуроли», «Совет ташқи сиёсатининг принциплари ва уларнинг СССР янги Констиутциясида мустаҳкамла н г а н л и г и», «СССР Конституцияси ва идеологик кураш проблемалари» ва бошқа мавзуларда назарий конференция ўтказиш билан тугаллашни планлаштирмоқдалар.

Олий звенодаги тингловчиларнинг кўпчилиги Л. И. Брежневнинг «КПСС идеология ишининг энг муҳим масалалари» асарини зўр қизиқиш билан ўрганяпти. Андижон область партия комитети ва бошқа баъзи партия комитетлари шу мавзуда илмий-амалий конференция ўтказдилар. Якунловчи машғулотлар, семинарлар, партия активи мактаблари муҳокамасига «Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС идеология ишининг энг муҳим масалалари» китоби — ғоявий-сиёсий ишларни такомиллаштириш программаси», «Тарбиявий ишларнинг ленинча услуби ва методлари, улар ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» хотираларида конкрет мужассамлашганлиги ва назарий ривожлантирилганлиги», «Комплекс ёндашиш — идеология ишининг самарадорлигини ошириш йўлидир» каби мавзулар киритилиши керак. Ана шундай масалалар партия ташкилотларининг меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, меҳнат, ахлоқий ва интернационал руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишлари билан узвий боғланган ҳолда қараб чиқилиши жуда муҳимдир.

Комсомол сиёсий ўқуви системасида якунловчи машғулотлар муҳокамасига ўртоқ Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVIII съездида сўзлаган нутқида, комсомол съезди қарорларида қўйилган энг муҳим проблемалар, ўтилган курснинг асосий хулосалари киритилмоқда. Ўқувнинг ленинча синов каби актив формасини кенг қўлланиш тавсия этилади. Бу йил ўқув йили тамомланиши комсомол сиёсий маорифи системасидаги пропагандистлар ва тингловчилар рефератларининг Бутуниттифоқ конкурси биринчи навбати якунланиши билан бир вақтга тўғри келаётганлиги муносабати билан рефератларни муҳокама ва ҳимоя қилишни бевосита якунловчи машғулотларда ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Иқтисодий таълимнинг оммавий формаларида якунловчи машғулотлар тингловчилар иқтисодий тайёргарлигининг, уларнинг олган билимларни КПСС Марказий Комитети «Бошқирдистон партия ташкилотларининг КПСС XXV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишда меҳнаткашлар иқтисодий ўқувининг ролини кучайтириш соҳасидаги иши тўғрисида»ги қарорига мувофиқ амалда қўллана билиш маҳоратида ўзига хос кўрик бўлиши керак. Иқтисодий мактабларда ўрганилаётган курс тугалланаётган бўлса, якунлар аввалларидаги каби имтиҳонлар, рефератларни ҳимоя қилиш шаклида чиқарилади. Тингловчилар шу ўқув йилида бутун курсни охиригача тўла ўрганиб, тамомлай олмайдиган мактабларда эса якунловчи машғулотларни ишчилар ва колхозчилар билан суҳбатлар шаклида ўтказиш тавсия қилинади. Мутахассислар ва хўжалик раҳбарлари реферат, курсга доир ишларни тайёрламоқлари керак. Иқтисодий ўқув ташкилотчилари, пропагандистлар саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши новаторларининг ўрганилган илғор тажрибаларини ишлаб чиқаришга жорий этган айрим тингловчилар, бригадалар мисолида ўқувнинг самарадорлигини аниқлаш ва намойиш қилишга алоҳида эътибор бермоқлари керак.

Коммунистик меҳнат мактабларининг якунловчи машғулотларида тингловчиларнинг ишлаб чиқариш планлари ва социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганликларини, илғор ташаббусларни оммалаштиришда уларнинг иштирокини таҳлил қилиш лозим. Ўқувнинг натижаларини «Коммунистик меҳнат зарбдори» унвонига тақдим этиш ва уни тасдиқлаш вақтида, мутахассисларни янги лавозимларга кўтариш ҳақидаги масалани кўриб чиқиш вақтида ҳисобга олиш жуда муҳимдир.

Сиёсий ва иқтисодий ўқув натижаларини чиқариш ишчанлик, юксак талабчанлик вазиятида ўтказилиши керак. Ўқув йилининг натижалари пухта таҳлил қилиниши партия бюроси мажлисларида, коммунистларнинг йиғилишларида қараб чиқилиши керак. Бу эса ижобий тажрибани умумлаштириш ва мустаҳкамлашга, сиёсий ва иқтисодий ўқишни йўлга қўйишда рўй берган камчиликларнинг сабабларини очиб ташлаш, уларни бартараф қилиш йўлларини белгилашга ёрдам беради. Айни бир вақтда 1979—1980 янги ўқув йилига тайёргарлик муносабати билан илгари сурилаётган вазифаларни, айниқса пропагандистларни танлаш ва ўқитиш масалаларини КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори талаблари асосида қараб чиқиш керак.

Тошкент, Фарғона, Самарқанд ва бошқа баъзи областлар партия ташкилотларининг тажрибаси навбатдаги ўқув йилига тайёргарликнинг сифатли бўлиши кўп жиҳатдан сиёсий ва иқтисодий мактаблар ва семинарларни, комсомол сиёсий тўгаракларини тингловчилар билан барвақт тўлдиришга боғлиқ эканлигини кўрсатди. Шунинг учун ҳам якунловчи машғулотлар жараёнининг ўзидаёқ сиёсий ва иқтисодий таълим системасини янги ўқув йилигача тингловчилар билан асосан тўлдиришга эришиш мақсадга мувофиқдир. Бу эса партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ҳамда хўжалик органларига фанлар юзасидан пропагандистларнинг миқдорини белгилаш ва айни вақтда уларни ёз мавсумида танлаш, тайёрлаш ва қайта тайёргарликдан ўтказишни ташкил этиш имконини беради.

Янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш вақтида партия ва комсомол ўқуви, иқтисодий таълим системасининг турли бўғинларида ва оммавий пропаганданинг бошқа формаларида ўрганилиши лозим бўлган асосий фанлар ҳисобга олинмоғи керак.

Партия ўқуви системасининг бошланғич бўғинида тингловчиларнинг асосий кўпчилиги «Ривожланган социализм Конституцияси»ни ўргана бошлайди. Илгари тавсия қилинган ҳамма фанларни батамом ўрганган, бироқ ўрта бўғинга ўта олмайдиган тингловчилар «Дунёни ўзгартирувчи таълимот» янги курсини ўрганишга киришадилар.

Партия маорифининг ўрта бўғинидаги кўпгина тингловчилар «Ривожланган социализм Конституцияси» курсини ўрганадилар. Бу курсни ўтган тингловчилар «КПСС тарихи», «Фалсафа билимлари асослари», «Илмий коммунизмнинг бошланғич курси», «Сиёсий иқтисод» каби фанларни қайтадан ўргана бошлашлари керак. Мазкур фанларни ўтиш КПСС XXV съезди материаллари ва СССР янги Конституциясини ўрганиш муносабати билан ўқитилмай қолган эди. Марксизм-ленинизм асосларининг баъзи мактабларида тингловчиларнинг истагини ҳисобга олиб, «Дунёни ўзгартирувчи таълимот» курси киритилиши мумкин.

Партия ўқувининг олий звеносида кўпгина тингловчилар «КПСС идеология ишининг энг муҳим масалалари», «СССР Конституцияси. Назария ва сиёсат проблемалари» ва илгари ўта бошлаган бошқа фанларни ўрганишни давом эттирадилар ва тугаллайдилар. Ана шу фанларнинг ҳаммасини ўтиб бўлган ходимлар учун ривожланган социализм, КПССнинг экономика, аграр ва социал сиёсати назарияси ва практикаси, социалистик турмуш тарзи, фан-техника тараққиёти, халқаро муносабатлар ва СССРнинг ташқи сиёсати юзасидан янги ўқув курслари тайёрланмоқда.

Иқтисодий таълим системасида тингловчиларнинг асосий диққат-эътибори меҳнат ва ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда иш сифатини ошириш соҳасидаги илғор тажриба проблемаларига доир иқтисодий курсларни ўрганиш ва тамомлашга қаратилади. Шу билан бирга илғор тажриба соҳасидаги курсларнинг материаллари «Социализм ва меҳнат», «Социалистик жамиятда инженерлик меҳнати», «Раҳбарнинг меҳнати» курслари билан узвий равишда боғлаб ўрганилиши мумкин. «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишнинг илғор тажрибаси» иккинчи циклидаги фанларни ҳали ўрганмаган меҳнаткашлар учун ҳам тавсия қилиш мумкин. Баъзи иқтисодий мактаблар ва семинарларда янги ўқув йилидан бошлаб учинчи цикл — фан-техника тараққиётига доир курсларни жорий этиш кўзда тутилади. Бу курсларни оммавий равишда ўрганиш эса ўн биринчи беш йилликда кўзда тутилмоқда.

Партия ташкилотлари сиёсий ва иқтисодий таълим системасида якунловчи машғулотлардан, ғоявий-сиёсий ишларнинг барча формаларидан, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларидан кишиларни коммунистик ғоявийлик, юксак ахлоқий фазилатлар руҳида тарбиялашда, ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг ижодий куч-ғайратларини 1979 йилги халқ хўжалик планларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун курашга сафарбар этишда кенг фойдаланишлари керак.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ЭНГ ЯХШИ НАРСАЛАР— БОЛАЛАРГА

Республикамизда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг болалар учун буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини ошириш, шу моллар савдосини яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги қарорини амалга оширишга катта аҳамият берилмоқда. Ҳозир Ўзбекистондаги 37 корхона болалар учун 303 хил буюмни давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқараётир.

Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг болалар кўйлаги, Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинатида тайёрланаётган болалар пайпоғи, Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг болалар аравачаси, Янгийўл мебель фабрикасининг болалар каравоти, Чирчиқ, Қўқон, Тошкент пойафзал фабрикаларининг ўқувчиларга мўлжалланган маҳсулотлари фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилмоқда. Республикамиз саноат корхоналари болалар учун 1976 йилда 242,7 миллион сўмлик кийим-кечак ишлаб чиқарган бўлса, 1979 йил охиригача бу кўрсаткич 339,5 миллион сўмга етади. Болалар учун ишлаб чиқарилган Сифат белгили трикотаж буюмлар миқдори 1977 йилда тайёрланган умумий маҳсулотнинг 22,1 процентини ташкил этган бўлса, 1978 йилда 29,6 процентга етди.

Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида очилган кўрик-кўргазмада ана шундай рақамлар келтирилган. Бу ерда Халқаро болалар йили муносабати билан республика саноат корхоналари тайёрлаётган маҳсулотлар намойиш этилмоқда. Кўргазмага қўйилган фотосуратлар, ёзувлар, диаграммалар кичкинтойлар учун тайёрланаётган буюмларнинг кўпайиб бораётганидан далолат беради. Қулай мебеллар, ўйинчоқлар, спорт товарлари томошабинлар диққатига сазовор бўлмоқда. Кўргазмага қўйилган буюмлар орасида Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасининг Сифат белгили болалар пальтоси, «Ғунча» фабрикасида тайёрланган ёзги костюм ва кўйлаклар, Тошкент модалар уйида тикилган турли кийим-кечаклар бор.

Бу кўргазма томошабинларда яхши таассурот қолдирмоқда. Улар партия ва ҳукуматимизнинг кичкинтойлар ҳақидаги ғамхўрлигини эътироф этмоқдалар, кўргазма ҳақидаги фикр мулоҳазаларини билдирмоқдалар.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

Суратда: Тошкент областининг Ғалаба районидаги Солдатское алоқа бўлимининг чаққон телефонисткаси Ойша Измайлова. Ўз касбига ихлос қўйган бу ёш телефонистка вақтдан самарали фойдаланиб, абонентларга яхши хизмат кўрсатяпти.

Ж. Тўраев фотоси.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИГА КОМПЛЕКС ЁНДАШАЙЛИК

ДУШАНБА. Идеология активларининг республика кенгаши КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида ташкилий ва сиёсий ишлар сифатини ошириш йўлларини муҳокама қилди.

Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ж. Расуловнинг, бошқа нотиқларнинг сўзларида бу қарор партия ташкилотларининг идеология ишларини такомиллаштириш учун муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

Кенгашда уқтириб ўтилганидек, республика партия ташкилотлари партия XXV съезди қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги қарорларига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларидан, унинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» номли асарларидан келиб чиқадиган йўл-йўриқлар ва хулосаларга амал қилиб, кейинги йилларда ғоявий-тарбиявий ва ахборот ишларининг сифатини ошириш ва чуқурлаштириш борасида кўпгина иш қилдилар. Бу ишга мутахассислар, олимлар, қишлоқ зиёлилари жалб этилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси 1979 йилги план ва социалистик мажбуриятларни ва умуман беш йиллик планни бажаришга, ҳар бир меҳнат коллективида самарадорликни ва ишлаб чиқаришни оширишга имкон беради.

А. А. ГРОМИКО БУДАПЕШТГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 13 майда Москвадан Будапештга жўнаб кетди. У Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг мажлисида қатнашади.

А. А. Громикони аэродромда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Шу куни А. А. Громико Венгрия пойтахтига келди. Аэродромда уни Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари И. Дьери, ВХР ташқи ишлар министри Ф. Пуйя, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

«РУС ТИЛИ — СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ ВА ҲАМКОРЛИГИ ТИЛИ» II БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

КАМОЛОТ КАЛИТИ

Партия ва ҳукуматимиз олий маълумотли мутахассис кадрлар тайёрлаш масаласига йил сайин катта эътибор бериб келмоқда. КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мамлакатда олий таълимни янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида институтимизда талайгина ишлар амалга оширилди, ўқув-моддий база янада мустаҳкамланди. Студентларнинг пухта билим олишлари учун зарур шарт-шароитлар яратилди.

Жаҳон халқлари ҳаётида тобора катта роль ўйнаётган рус тилини — дўст тили, истиқбол тили, дейишади. Бу бежиз эмас, албатта. Рус тили Советлар диёрининг ўзидагина турли миллат ва элат вакилларининг ўзаро алоқа воситаси сифатида уларнинг маданий бойликларини айирбошлашига яқиндан ёрдам беряпти. Совет кишиларини улуғ ва бузилмас қардошлик иттифоқига бирлаштириб турибди.

Шу боисдан рус тили Совет Иттифоқининг барча миллий республикаларида кенг ўрганилмоқда. Ўзбекистонда рус тилини ўрганиш, унинг бойлиги ва гўзаллигини эгаллашга бўлган жуда катта истак ва интилиш ҳисобга олиниб, 1963 йили Тошкентда махсус Республика рус тили ва адабиёти педагогика институти ташкил этилди. «Институт Ўзбекистон ва барча Ўрта Осиё республикалари миллий мактаблари учун ўқитувчилар тайёрлайди,— деган эди ўртоқ Ш. Р. Рашидов. — Шунингдек, миллий мактабларда рус тилини ўқитишнинг муҳим проблемалари бўйича катта илмий-тадқиқот ишларини олиб боради. Ўрта Осиё ва бошқа қардош республикалардаги педагогика олий ўқув юртлари рус тили ва адабиёти ўқитувчилари малакасини оширишнинг бош даргоҳига айланади».

Институтнинг асосий вазифаси миллий мактаблар учун, биринчи навбатда, миллий мактабларни битирган маҳаллий миллат вакилларидан юқори малакали рус тили ва адабиёти ўқитувчилари тайёрлашдан иборат. Бу ерда кундузги ва сиртқи бўлимлар мавжуд. Бўлғуси ўқитувчилар учта — ўзбек мактабларида рус тили ва адабиёти, қозоқ, қорақалпоқ ва бошқа миллий мактабларда рус тили ва адабиёти, шунингдек рус тили ва адабиёти факультетларида таълим олмоқда.

Маълумки, студентларнинг билим асосларини юқори савияда ўзлаштириши фақат уларнинг уқуви, тайёргарлиги ва ишчанлигигагина эмас, балки ўқитиш сифати, маҳорати ҳамда бошқа омилларга ҳам боғлиқдир. Ўқув-тарбия ишларига 21 кафедра мутасадди бўлиб, уларнинг мудирлари фан доктори ёки фан кандидати илмий даражасига эгадирлар. Институтда лекция ва семинар машғулотларнинг сифатига алоҳида эътибор берилади.

Институтимиз ташкил этилганидан буён доцентлардан А. Рустамов ва М. Зальдинер докторлик дессертациясини муваффақиятли ҳимоя қилиб, профессор бўлишди. Л. Ульрих, М. Хегай, Р. Вайнтрауб, Н. Мильштейн каби фан кандидатлари муҳим соҳалар бўйича докторлик ишини тугатишди.

Ўқитиш сифатини яхшилаш ва студентлар тўлиқ ўзлаштиришини таъминлашда ўқитувчиларнинг бир-бирларининг машғулотларини кузатишлари, очиқ машғулотлар ўтказишлари, шунингдек маълум мавзу бўйича лекция текстларини муҳокама қилиш ҳам жуда қўл келяпти. Муҳокама самимий вазиятда ўтади, уларда ўқитиш сифатини оширишга ёрдам берадиган асосли мулоҳаза ва тавсиялар айтилади. Кафедра ўқитувчилари студентлар билан олиб бориладиган ранг-баранг иш формаларидан фойдаланиб, ўзлаштиришнинг юқори савияда бўлишига эришмоқдалар.

Ўқитиш жараёнида техника воситаларидан самарали фойдаланиш таълим-тарбияни интенсив олиб бориш резерви, ахборотлар ҳажмини янада такомиллаштириш манбаидир. Психолог-социологларнинг қайд қилишларича, ўқитувчи нутқини эшитиш, талаффузини тинглаб, қабул қилиш талабаларга конкрет ва аниқ таъсир қилади.

Институтда техника воситаларидан фойдаланишга алоҳида эътибор бериб келинмоқда. Дастлаб фонокабинет, 1966 йили эса ўқитишда техника воситалари ва нутқ маданияти кафедраси ташкил этилди. Ҳозир кафедра лабораторияси ва товуш ёзиб олиш студияси ҳам бор. Аудиториялар эса лингафон қурилмалари билан жиҳозланган. Кичик кинозал, махсус мутолаа заллари студентларнинг аудиториядан ташқари машғулотлари учун мўлжалланган. Институт фонотекасида олий таълим программалари асосидаги диафильмлар, диапозитивлар, кинофильмлар, грамзапись ва магнитофон ёзувлари бор. Кафедра кучи билан техника воситалари орқали ўқитиш бўйича дарслик, кўплаб методик қўлланмалар яратилди ва улар ўқув жараёнида кенг қўлланилмоқда.

Ўқув ишлари ва педагогик практика масалалари партия ташкилоти йиғилишларида, умумфакультет мажлисларида, ўқитувчиларнинг ишлаб чиқариш кенгашларида, илмий совет йиғилишларида атрофлича муҳокама қилинади, студентларнинг ўзлаштириш ва давоматини ошириш, ўқитиш системасини яхшилаш бўйича конкрет тадбирлар белгиланади. Бўлажак рус тили ва адабиёти ўқитувчиларига таълим-тарбия беришда институт программасига киритилган материаллар мактаб программаси билан узвий боғлаб олиб борилмоқда.

Институт маъмурияти ҳам, профессор-ўқитувчилар ҳам биринчи курс студентлари ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилишади. Бу иш абитуриентларни қабул қилишдан бошланади. Сўнгра институт илмий совети ва факультетлар ишлаб чиқариш йиғилишларида биринчи курс студентлари билан ўтказиладиган тадбирлар ишлаб чиқилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1975 йил 12 ноябрдаги «Республика мактабларида, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида рус тилини ўқитиш ва ўрганишни янада такомиллаштириш чоралари тўғрисида»ги қарори кўрсатмалари бўйича катта иш олиб борилмоқда.

Институт қошида Ўрта Осиё ва Қозоғистон олий ўқув юртлари рус тили ва адабиёти ўқитувчилари учун малака ошириш факультети муваффақиятли ишлаб турибди. Илмий кадрлар тайёрлашда институт қошидаги кандидатлик диссертацияларини ҳимоя қилиш бўйича ихтисослаштирилган илмий совет (миллий мактабларда рус тилини ўқитиш методикаси ихтисослиги бўйича) роли катта. Бизда шунингдек аспирантура орқали кадрлар тайёрлаш ҳам намунали йўлга қўйилган.

Студент-ёшлар ўртасида ғоявий-сиёсий ишларни кучайтириш, уларнинг марксча-ленинча дунёқарашини шакллантириш бўйича муайян тажриба тўпланди. Институт ректорати, партия ташкилоти ва жамоат ташкилотлари ёшларни интернационал ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашга, меҳнат, эстетик ва ахлоқий тарбияга жиддий эътибор бермоқда. Дарвоке, улуғ рус тилини ўзлаштиришнинг ўзи интернационал тарбиянинг бош омилидир. Бу ўринда студентларнинг шахсий камолоти ва гармоник ўсиши ҳам ҳисобга олинади. Ўртоқ Л. И. Брежнев партиямиз XXV съездида «Ватанпарвар бўлиб етишиш — бу интернациолизмни узвий эгаллашдир» деган эди. Ҳозир институтда 30 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари таълим олмоқдалар. 1964 йили ташкил этилган ва республикада биринчи ҳисобланган биздаги коммунистик тарбия кабинети ёшларни юксак идеаллар руҳида тарбиялашда кўп ишлар қилмоқда.

Ўқув йили якунланишига, ёзги имтиҳонлар бошланишига оз вақт қолди. Ректорат, партия ва комсомол ташкилотлари, деканатлар, профессор ва ўқитувчилар талабаларнинг программани тўла ўзлаштириши, ўқитиш сифатини тобора оширишга катта эътибор беряптилар.

Янги ўқув йилига қабул кампаниясига тайёргарлик бошлаб юборилди. Институт ректорати, партия ташкилоти бу муҳим ишга пухта ҳозирлик кўриб, қатор тадбирлар белгилади. Айни чоғда «Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили» II Бутуниттифоқ конференциясига тайёргарлик ишлари қизғин бормоқда.

С. СОЛИЕВ,
республика рус тили ва адабиёти педагогика институти проректори, доцент.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЧЎТАЛЧИЛАР»

Газетанинг шу йил 23 март сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Денов кооператив универмагининг «Совға» магазини сотувчилари харидорлар ҳақига хиёнат қилишаётгани, давлат магазинини чайқов бозорига айлантириб юборишгани очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан ЎЗБЕКИСТОН МАТЛУБОТ ЖАМИЯТЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОЮЗИдан қуйидаги мазмунда жавоб олинди: танқидий мақола «Ўзбекбирлашув» ходимлари томонидан текширилди. Мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланди.

«Совға» магазини бўлим мудири Н. Азимова ва сотувчи С. Жалолова, Денов шаҳар кооператив универмагининг бўлим бошлиғи С. Набиева ва сотувчи Г. Ҳасановалар вазифаларидан бўшатилдилар.

«Совға» магазини сотувчиси С. Жалолова ва кооператив универмаги галантерея моллари бўлими мудири С. Набиевалар устидан жиноий иш қўзғатилди.

МАТЛУБОТ ЖАМИЯТЛАРИ СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ СОЮЗИ: мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Текшириш натижалари область матлубот союзи правлениеси мажлисида кўриб чиқилди ва тегишли қарор қабул қилинди. Бўш назорат қилганлиги учун Денов шаҳар матлубот жамияти савдо мудири Н. Қўчқоровга, кооператив универмаги директори ўринбосари А. Қосимовга қаттиқ виговор, шунингдек, универмаг бухгалтери Л. Верченкога виговор берилди.

«НА УНУМИ БОР, НА ҚЎНИМИ»

Шу сарлавҳа остида босилган [газетамизнинг шу йил 27 март сонида] танқидий мақолада Жиззах область Пахтакор районидаги А. Икромов номли 26-совхозда жойлашган болалар кардиоревмотология санаторийси биноси Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли республика қурилиш-монтаж трестининг 10-қурилиш бошқармаси томонидан вақтида капитал ремонтдан чиқарилмаётгани танқид қилинган эди.

Шу мақола юзасидан ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ редакцияга қуйидаги мазмунда жавоб йўллаган: мақолада келтирилган камчиликлар тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам, министрликка қарашли республика қурилиш-монтаж трестининг 10-қурилиш бошқармаси санаторийни капитал ремонтдан чиқаришда камчиликларга йўл қўйган. Ана шу нуқсонларга барҳам бериш мақсадида конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди, зарур қурилиш материаллари ажратилди. Шу йилнинг биринчи июлига қадар бинони капитал ремонтдан чиқариш кўзда тутилмоқда.

Суратда: Дўстлик районидаги В. И. Ленин номли совхознинг илғор сут соғувчилари Қ. Маҳмудова, Н. Яхшибоева, Г. Сувонқулова, М. Худойбердиевалар.

А. Горокрик фотоси. ЎзТАГ фотохроникаси.

Танишинг, янги қаҳрамон

ЗАМИН НАҚҚОШИ

Ҳисор тизма тоғлари ортидан қуёш ҳали бош кўтариб улгурганича йўқ. Субҳидамнинг майин сабоси киши дилига ўзгача ҳузур бахш этади. Тўлагинадан келган бир киши шийпондан ташқарига чиқди-да, соф ҳаводан мириқиб нафас олди, кейин пахта пайкалларига юзланди.

Дам ўтмай унинг ширин хаёлини шийпон томонга келаётган машинанинг гуриллаган овози бўлиб юборди. Орқасига ўгирилди. Раис бобо келаётган экан.

Колхоз раиси Сойиб Шокиров машинадан эпчиллик билан тушди-ю, унинг қўлини олиб, маҳкам қисди.

— Табриклайман, Пардабой, чин кўнгилдан табриклайман!

— Нима билан? — Ҳайрон бўлиб сўради Парда ака.

— Э, ўртоқ бригадир, ҳали эшитмадингизми, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлибсиз. Ҳозиргина радиодан айтди.

— Ҳазилингизни қўйинг, раис!

— Ана холос! Ҳазил эмас, ростини айтяпман.

Раис уни маҳкам бағрига босди.

Парда ака раисга ҳаяжон билан қараб турди-да, енгил табассум қилди. Дала офтобида қорайинқираган тўла юзларида қувонч ёлқини балқиди.

Раис машинага ўтирди-да, орқасига қайтиб кетди. Парда ака унинг кетидан қараб турарди. «Наҳотки, шу гап рост бўлса?! Тушимми, ўнгимми?!—Ҳаяжонланарди у. — Раис ёлғон гапни айтмайди-ку!».

— Пардабой ака!..

— Қутлаймиз!..

Бригада аъзоларининг ҳаяжонли сўзлари Парда акани хаёл оғушидан ажратди.

— Табриклаймиз, ака!

— Табриклаймиз!

Бирлари олиб, бирлари қўйиб, қучишар ва ўпишарди.

— Раҳмат, азизларим, раҳмат! Мен эмас, сизлар қаҳрамон! — дея ҳаяжонланарди у. — Сизларнинг ҳалол меҳнатингиз, ғайратингиз бригадамизга ана шундай обрў келтирди.

Парда Шербобоев чопиқ трактори юриб ўтган эгатларга нигоҳ ташларкан, ҳаёт йўли кўз олдига келгандек туюлди.

Мунаввар опа отадан бир ёшда қолган ўғли Пардани яхши тарбиялади, болаликданоқ меҳнатга ўргатди. Парда уй юмушларига қарашишда чарчаш нималигини билмасди.

Эзгу тилаклари меҳнат жараёнида рўёбга чиқишини болакай ҳали англамасди. Шуниси аниқки, ана ўшанда у ўзининг порлоқ тақдирини ярата бошлаганди. Ёлғизгина акаси, акажониси Неъмат фронтга кетиб, ҳадеганда қайтиб келавермади. Ниҳоят фашист газандалари устидан ғалаба қозонилди. Ёшгина Парда: «Энди акам келса керак» — деб эшик тиқ этса онаси билан бирга кўча томонга югурарди.

Йўқ, акаси келмади. Орадан икки йил ўтди. Парда ўшанда еттинчи синфда ўқирди. Турмуш анча оғир эди. Шу боисдан ҳам у дарсдан бўш пайтларида колхоз даласига чиқиб ишларди. Онасига озми, кўпми ёрдам берарди. Шу зайлда яна бир йил ўтди. Акаси ҳам эсон-омон армиядан қайтиб келди. Оиланинг қанотига қанот қўшилди.

Парда Шербобоев ўқишни битирганидан кейин гўдаклигидан ўзига қадрдон бўлиб келаётган колхозда қолди. Табелчи, бухгалтер, пахтачилик бригадасининг бошлиғи, ферма мудири бўлиб ишлади. Элда обрў-эътибор қозонди. Уни шонли Ленин партияси сафига қабул қилишди.

...Колхознинг Бегми участкасидаги бригада бир неча йиллардан буён пахта тайёрлаш планини бажара олмай келарди. Олти марта бригада бошлиғи алмаштирилди. Барибир сезиларли ўзгариш бўлмади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ана шу оғир участкага Парда Шербобоевни юборишни лозим топди. Бу 1968 йилнинг эрта баҳорида бўлган эди.

Бригадага етарли техника, ишчи кучи берилди. Парда ака ишни экин майдонларини текислатишдан бошлади. Кўп миқдорда маҳаллий ўғит жамғарилиб, ерларга солинди. Қўшимча сув йўллари ўтказилди. Ғўза парвариши илғорлар тажрибаси асосида олиб борилди. Натижада 108 гектар ернинг ҳар гектаридан 42 центнердан юқори сифатли пахта йиғиб-териб олинди.

Кейинги йилларда ҳам Парда Шербобоев бошлиқ бригада гектаридан 42 — 44 центнердан хирмон кўтариб, хўжаликда карвонбошилик қилди. Бригада етакчиси Парда Шербобоев 1970 йилда «Ҳурмат Белгиси» ордени, орадан уч йил ўтгач Ленин ордени билан мукофотланди. У икки марта Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг олтин медалини олишга сазовор бўлди.

«Тошкент-1» навли уруғлик пахта етиштириб келаётган бу коллектив пахтанинг таннархини ҳам тобора арзонлаштириб бормоқда. Ўтган йили бир центнер пахта етиштириш учун пландаги 40 сўм ўрнига 23 сўм сарфланганлиги бунга мисол бўла олади.

Парда ака машъал бригада бошлиғи бўлиши билан бирга 7 ўғил ва 5 қизнинг меҳрибон отасидир. Турмуш ўртоғи Мукаррам опа — қаҳрамон она. У турмуш ўртоғи бошчилигидаги бригадада ишлайди. Пилла қурти боқиш мавсумида эса звенога бошчилик қилиб, мўл пилла етиштиради. Меҳнатсевар оиланинг тўнғич фарзанди Зиёдилла — механизатор, Муборак — колхозчи, Муродилла эса Совет Армияси сафида хизмат қилаётир. Қолган фарзандлари Ушинский номли ўрта мактабда ўқишяпти.

Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхозининг Парда Шербобоев бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил мавжуд 106 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан уруғлик пахта етиштиришга аҳд қилишган. Моҳир механизаторлар Расул Нажимов, Рўзи Эргашевлар ғўзага дастлабки ишлов беришни тугаллашган. Неъмат Латипов, Турдиқул Нормуродов, Амир Зокиров, Неъмат Бекмуродов каби сувчилар эса экинни тўйдириб суғоришга пухта тайёргарлик кўришяпти.

Моҳир пахтакор Парда Шербобоевга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиши илғор бригада аъзоларини янгидан-янги зафарларга илҳомлантирмоқда.

М. КАРОМОВ,
У. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ҚЎЛИ ГУЛ БИНОКОРЛАР

Косонсой районига қарашли 58-механизациялашган кўчма колоннанинг азамат бинокорлари район марказида 600 ўринли кинотеатр, 1200 ўқувчига мўлжалланган икки қаватли мактаб биносини қуриб битирдилар. Район автостанциясидаги юз ўринли ёзги-қишки чойхонани ҳам шу кўчма колоннанинг қўли гул қурувчилари бунёд этган эдилар.

П. БУХОРОВ.

Чорвачилик—зарбдор фронт

ҚЎРИҚДАГИ КОМПЛЕКСЛАР

◆ Қадимий чўлдаги улкан гўшт ва сут фабрикалари

◆ Қурувчи ва монтажчиларнинг фидокорона ишлари

Мирзачўл ерларининг саховати, қут-баракаси, унинг сийнасига яширинган жавоҳирлар эндиликда совет кишиларининг азму қарори ва заковати билан инсонга, элюртга хизмат қилмоқда. Қадимий, кимсасиз ерларда «оқ олтин» водийлари вужудга келмоқда, кўкўпар хирмонлар бунёд этилмоқда, боғроғлар, ажойиб гулшанлар, яратилмоқда. Мирзачўлнинг саховати эндиликда фақат шулар билангина чекланмайди. Бу ерларда ҳозирги кунда чорвачиликни ривожлантиришнинг ёрқин истиқболлари очилмоқда. Буни Дўстлик районидаги Владимир Ильич Ленин номли совхоз мисолида ёрқин тасаввур этиш мумкин.

Кейинги икки-уч йил ичида бу улкан хўжаликда пахтачиликдан ташқари чорвачилик ҳам кенг ривож топмоқда. Хўжаликда сўнгги йиллар ичида типовой сигирхоналар, ёзги шийпонлар бунёд этилди. Кўплаб сигирларни соғиб олишга мўлжалланган қатор қурилмалар ўрнатилди. Шу туфайли бу ерда чорва туёғи кундан-кунга кўпаймоқда.

Ҳозирги кунда совхозда 200 дан ортиқ зотли сигир боқилмоқда. Хўжаликнинг бу тармоғини совхознинг комсомол ва ёшлари ўз оталиқларига олдилар.

Совхознинг сут-товар фермасида ёш сут соғувчилар—комсомол аъзолари Кумушой Маҳмудова, Гулсара Сувонқулова, Мавлуда Худойбердиева ва бошқа чаққон қизлар ишлашади. Улар чўл зонасида энг юқори кўрсаткичга эришиш учун жонбозлик кўрсатмоқдалар. Бу соҳада уларга тажрибали кекса чорвадорлар ёрдам бермоқдалар. Айниқса, ёшларнинг меҳрибон мураббийси — коммунист Нурхон Яхшибоеванинг ибратли ишлари алоҳида мақтовга сазовордир. Илғор сут соғувчи комсомол аъзоси Гулсара Сувонқулова бу йил ўз боқимидаги 25 сигирнинг ҳар биридан камида 3 минг килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олиб, бу юксак маррани барвақт эгаллаш учун астойдил курашмоқда. Кумушой Маҳмудова эса ўрта мактабни муваффақиятли тамомлаб, шу совхоз фермасига ишга келди. Ҳозир у мустақил равишда йигирма беш соғин сигирга хизмат қилмоқда. Унинг марраси ҳам юксак — ҳар бир сигирдан 3 минг килограммдан сут соғиб олишдир.

Айни вақтда сут соғувчилар чорва маҳсулдорлигини кўпайтириш учун ҳамма имкониятлардан унумли фойдаланмоқдалар. Йил бошидан буён мажбурият ҳисобига топширилган сут маҳсулотлари ҳозир ҳар бир сут соғувчи ҳисобига 1000 килограммдан ҳам ошиб кетди. Бу эса улар эришган дастлабки юксак марралардир.

Дўстлик районидаги Мамажон Дадажонов номли совхозда ҳам жамоат чорвачилигини ривожлантириш учун муҳим тадбирлар кўрилмоқда. Чунончи, бу ерда 600 бош сигирга мўлжалланган улкан комплекс қурилиши поёнига етказилди. Бундан ташқари, комплекс составига кирган озуқа цехи ҳам қурилиб бўлди. Молларни парвариш қилиш, молхоналарни тозалаш ва бошқа қатор оғир юмушлар тўла механизациялашган.

«Главсредазирсовхозстрой» бунёдкорлари қадимий Мирзачўл ерларида ташкил этилган қўриқ ер хўжаликларида бундай комплексларни тезроқ ишга тушириш учун қурилишнинг энг илғор усулларидан оқилона фойдаланмоқдалар. Улар чорвачилик комплекслари бунёд этиш билан бирга қорамолларни бўрдоқига боқиш учун енгил бинокорлик материаллари ва конструкцияларидан қулай фермалар қураётирлар. Ўнинчи беш йиллик мобайнида қурувчилар бундай фермалардан яна 22 тасини қуриб фойдаланишга топшириш ниятида фидокорона меҳнат қилишяпти.

Бу кунларда қўриқ ердаги қатор хўжаликларда чорвачилик комплексларини қуриш яна ҳам авж олиб кетди. Чўлқувар бинокорлар йил охиригача Жиззах областида яна тўртта чорвачилик комплексини қуриб, фойдаланишга топшириш учун мусобақани авж олдириб юборишган.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларида ўртага қўйилган вазифаларни амалга оширишда қўриқ ерларнинг азамат чорвадорлари халқ хўжалигининг муҳим соҳасини янада ривожлантириш учун зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Демак, қўриқдаги бундай йирик чорвачилик комплекслари яна ҳам кўпаяди. Чўлқуварларга мўлкўл сут, гўшт ва бошқа чорва маҳсулотлари етказиб беришдек муҳим иш мукаммал адо этилади.

Я. ТЎХТАЕВ.

ҚЎЙЛАР КЎПАЙМОҚДА

Муборак районидаги «Ўзбекистон» давлат наслчилик заводининг чўпонлари отарларни олис яйловларга чиқардилар. Бу йил заводда отарлар сони қарийб икки баравар ошди: қўзилатиш кампанияси давомида хўжаликда жониворлар 60 минг бош кўпайди — ҳар бир совлиқдан ўстириш учун биттадан қўзи қолдирилди. Социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарган чўпонлар орасида кўчма Қизил вимпел олишга сазовор бўлган Фармон Чўлиев ҳам бор. У ҳар юз бош совлиқдан 202 тадан қўзи олишга муваффақ бўлди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Чорвачилик бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Н. А. Огий ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни маълум қилди: республиканинг ҳамма совхоз ва колхозларида қўзилатиш кампанияси ниҳоясига етди. Ўтган мавсумга нисбатан 1,5 миллион бош кўп қўзи олинди. Ўстириш учун кўп миқдорда қўзи қолдирилди. Булар — энг қимматли қоракўл зотли қўйлар, шунингдек ҳисор зотли гўштдор қўйлардир.

Хўжаликлар қўзилатиш кампаниясига яхши тайёргарлик кўрганликлари туфайли кўп қўзи олинди: қўтонлар олдиндан иситиб қўйилди, ем-хашак ғамланди, ветеринария ва зоотехника хизмати ходимлари пухта ишладилар. Чорвадорларнинг анча қисми курсларда, илғор тажриба мактабларида таълим олди. Ҳозирги вақтда ем-хашак тайёрлаш бригадалари ҳамма жойда пичан ўрмоқда. Бу бригадалар ҳар бир ферма учун икки йиллик пичан ва сенаж ғамлаб қўйишга аҳд қилишган.

ХАЛҚАРО ВОҚЕАЛАР

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БОЛГАРИЯДА КЎКЛАМ

СОФИЯ. Болгария далаларида тракторларнинг гуриллаган овози эрта тонгдан қош қорайгунча тинмайди. Дала ишларининг авжи қизғин пайти бошланди. Деҳқонлар ҳаво очиқ бўлган ғанимат кунларда мўл ҳосил учун замин яратишга интилмоқдалар. Бургас, Русен ва Ямбол округларида озуқабоп муҳим экин — беда экиш тугалланди.

Қишлоқ деҳқонлари шу кунларда маккажўхори экишга катта эътибор бермоқдалар. Бу — шу куннинг муҳим вазифаси ҳисобланади. Мамлакатдаги кўпгина округларнинг деҳқонлари бу йил гектаридан 60 центнер ва ундан кўп маккажўхори етиштириш мажбуриятини олганлар.

Мамлакат қишлоқ хўжалиги олдига бу йил саккиз миллион тоннадан кўп дон, қарийб 400 минг тонна гўшт етиштиришдан иборат катта вазифа қўйилди.

Шу вазифаларни муваффақиятли бажариш учун деҳқонлар ҳамма имкониятларга эга. Қишлоқ хўжалиги қудратли техника билан таъминланган. Қишлоқда 18 минг олий ва 26 минг ўрта маълумотли юксак малакали кадрлар, 80 мингга яқин механизатор меҳнат қилмоқда.

АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛИ ҚУРИЛИШИДА

ПРАГА. Гумполец шаҳри районида Прага — Брно — Братислава ўртасидаги автомобиль йўлининг кўп километрлик марказий участкаси фойдаланишга топширилди. Бу эса Чехословакия пойтахти билан мамлакатнинг катта саноат маркази — Брно ўртасида автомобиль транспорти қатновини анча тезлаштиришга имкон берди.

Мамлакатнинг муҳим шаҳарлари ўртасидаги 6—8 қаторли автомобиль йўли ЧССРда энг муҳим транспорт қурилишидир. Йўл қурувчилар бу трассанинг учдан икки қисмини қурдилар, юзлаб кўприклар ва транспорт иншоотларини барпо этдилар. Автомобиль йўли 1980 йилда тўла қуриб битказилади.

ЎСИШ ДИНАМИКАСИ

ВАРШАВА. Польшанинг шимоли-ғарбидаги Полице шаҳарчасига келадиган меҳмонларнинг кўзи аввало «Полице» химия комбинати — ҳосил фабрикаси» деб ёзилган транспарантга тушади.

Бу сўзлар ҳозирча комбинатнинг қуриб битказилган биринчи навбатига оиддир. Комбинатнинг иккинчи навбати (ҳозирча уни «Полице — 2» деб аташади) пўлат трубалар, батареялар, қад кўтараётган цехларнинг корпусларида ва асбоб-ускуналаридагина намоён бўлмоқда. Аммиак, олтингугурт ва фосфор кислотаси, мочевина ишлаб чиқариладиган бутун комплекс яна беш йилдан кейин ишга тушириладн. «Полице — 1» эса ҳозирнинг ўзидаёқ тўла қувват билан ишламоқда.

Полицедаги комбинатнинг иккинчи навбати қурилиши — химия саноатини ривожлантириш программасининг бир қисмигина холос. Ҳозирча бўёқ ва лакка бўлган эҳтиёж таъминланмоқда. Пластмассадан трубалар кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Суюқ ёнилғи етказиб бериш кўпайтирилди. Бинокорлик индустрияси химия маҳсулотини истеъмол қилувчи асосий тармоқлардан бири. Ошхона ҳамда ванналар учун жиҳозлар, ювиш воситалари, ярим тайёр бинокорлик материаллари сингари буюмларда химия саноати ишчиларининг ҳам ҳиссаси бор. (ТАСС).

ЯНГИ ШАРТНОМА ҲАҚИДА АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 14 май. (ТАСС). Президент Ж. Картер Америка маҳаллий газеталари ва радио станцияларининг раҳбарлари билан суҳбатда стратегик қуролларни чеклаш (СҚЧ) тўғрисидаги Совет — Америка шартномасига асосий эътиборни қаратди.

Ҳозир мамлакатимиз олдида, деди у, бир қанча муҳим халқаро, шунингдек ички проблемалар турибди. СҚЧ тўғрисидаги шартномани ниҳоясига етказиш, имзолаш ва ратификация қилиш — шу проблемаларнинг энг муҳими дея оламан. Эҳтимолки, бу — мен президент бўлиб турар эканман, шуғулланишим лозим бўлган ҳамма ишларнинг энг муҳимидир; эҳтимолки, бу — ҳозир сенатда мажлис қилиб ўтирган кишилар шу дамгача қатнашиб келган овоз беришлар орасида энг муҳими бўлади.

Бу — одилона ва текширса бўладиган шартномадир, бинобарин унинг рад этилиши бизнинг Совет Иттифоқи билан муносабатларимизга, иттифоқчиларимиз билан муносабатларимизни самарали тартибга солиш ҳамда дунёнинг ҳамма жойида ядро қуроли ва ядровий портлаш воситалари устидан контроллик ўрнатиш чораларини кўра олиш қобилиятимизга жуда нохуш ва ўтакетган ҳалокатли таъсир қилган бўлур эди.

Шартнома тузиш хусусидаги музокаралар, деди сўзини давом эттириб Ж. Картер, уч президент даврида олиб борилди; биз ҳамма энг икир-чикир тафсилотларгача гаплашиб олдик; бу — шу соҳада шу дамгача тузилган ҳамма шартномалар орасида, жумладан, ядро синовларини чеклаш тўғрисидаги шартнома, стратегик қуролларни чеклашнинг биринчи босқичи тўғрисидаги шартнома ва ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги шартномалар орасида энг конкрет, энг батафсил шартномадир.

Музокаралар осон бўлмади. Иккала томон ўз позицияларини қаттиқ туриб ҳимоя қилди, аммо Совет томони ҳам, Америка томони ҳам ўз фикрларида қаттиқ туришгагина эмас, шу билан бирга одилликка ҳам интилдилар.

Менинг фикримча, бу шартнома бизга, шунингдек Совет Иттифоқига ҳам жуда катта фойда келтиради. СҚЧ-2 тўғрисидаги шартнома тафсилотларини айтиб турмай, менимча, уни, кам деганда, текширса бўладиган, мутлақо одилона, мақбул, яхши балансланган, барқарор шартнома дейиш мумкин. Бу — тўғри йўлда қўйилган қадамдир. Бундан ҳам яхшиси шуки — у стратегик қуролларни чеклашнинг учинчи босқичи тўғрисида музокара бошлаш имконини беради.

Башарти биз бу шартномани рад қилсак, деб таъкидлади президент, бу нарса бизнинг мамлакатимиз учун, ўйлайманки, ялпи тинчлик учун ҳам жуда ҳалокатли оқибатларга сабаб бўлиши мумкин. Бу — биз билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳозир йўлга қўйилган амалий муносабатларни ҳам кўп жиҳатдан бузган бўлур эди. Бу нарса Совет Иттифоқи билан умумий тил топиш қобилиятимизга нисбатан НАТОдаги ўз иттифоқчиларимизнинг муносабатига путур етказган бўлур эди. Бу нарса техникавий жиҳатдан ядро қуроли ишлаб чиқаришга қодир бўлган, аммо бу соҳадаги ялпи вазминликни кўриб, бундай қилишдан воз кечиб турган мамлакатларда ядро қуролини ишлаб чиқариш устидан контроллик ўрнатишга муваффақиятли эришиш имкониятини деярли бутунлай йўққа чиқарган бўлур эди.

Башарти, Совет Иттифоқи СҚЧ-2 тўғрисидаги шартномани имзолаб, ратификация қилса-ю, мен албатта, шундай бўлади, деб ҳисоблайман, биз шу шартномани имзоласак-да, сўнгра ратификация қилишдан бош тортсак, деб уқтирди Ж. Картер, биз инсоният ҳали ҳеч қачон кўрмаган энг кўп вайронгарчилик келтирувчи қуролнинг тарқалишини чеклаш йўлида биргаликда қилинадиган ҳаракатда қатнашишдан бош тортган, уруш оловини ёқувчи ролига тушиб қолган бўлур эдик. Мен АҚШ президенти сифатида шундай истиқболга дучор бўлишни истамайман.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БЕРЛИН. ГДР кон-руда, металлургия ва калий саноати министрлигига қарашли корхоналарнинг меҳнаткашлари шу йилнинг дастлабки тўрт ойи ичида пландан ташқари 20 миллион марkalик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Шу билан бирга, министрликнинг бу ерда эълон қилинган ҳисоботига уктириб ўтилганидек, бу тармоқ экспорт учун берилган ҳамма буюртмаларни намунали бажарди.

◆ БАЙРУТ. Иордания Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш масалаларида Совет Иттифоқи тутаётган позицияни юксак қадрлайди, Совет Иттифоқи араблардан босиб олинган ҳамма ерлардаги Исроил қўшинлари батамом олиб чиқиб кетилишини ва фаластинлик араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқлари қондирилишини талаб қилмоқда, деди Иордания қироли маҳкамасининг бошлиғи А. Шараф Ливанда чиқадиган «Ан-Наҳор ал-араби вад-дували» ҳафталигининг мухбири билан суҳбатда. Иордания — Совет муносабатлари ўзаро ҳурмат ва манфаатларнинг муштараклиги принципларига қурилган, деб таъкидлади у.

◆ АДДИС-АБЕБА. Эфиопия пойтахтида Родезиядаги африкалик халқнинг Солсберидаги ғайри қонуний режимга қарши озодлик курашига бошчилик қилаётган Зимбабве ватанпарварлик фронти ижроия комитетининг мажлиси бўлди. Мажлисда фронтнинг иккала раҳбари Ж. Нкомо билан Р. Мугабе қатнашдилар. Ижроком ватанпарварлик фронтига кирувчи иккала партия — Зимбабве африкалик халқ иттифоқи (ЗАПУ) билан Зимбабве африкаликлар миллий иттифоқи (ЗАНУ) қуролли кучларини бирлаштиришга қарор қилди. (ТАСС).

ЎЛИМ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛИНДИ

ТЕҲРОН. Фавқулодда революцион Ислом трибунали Эроннинг собиқ шоҳи М. Р. Паҳлавийни ва унинг бир қанча яқин қариндошларини, шунингдек шоҳ режими вақтидаги собиқ уч бош министрни сиртдан ўлим жазосига ҳукм қилди.

Улар Эрон халқига қарши оғир жиноятлар қилишда, порахўрликда ва мамлакатнинг миллий бойликларини талон-торож қилишда айбланадилар.

(ТАСС).

ВЬЕТНАМ ЎЗИНИНГ ЯХШИ НИЯТДА ЭКАНЛИГИНИ КЎРСАТМОҚДА

ХАНОЙ, 14 май. (ТАСС). «Нян зан» газетаси шу кунларда Вьетнам — Хитой муносабатларига доир масалалар юзасидан олиб борилаётган музокаралар тўғрисида редакцион мақола босиб чиқарди. Мақолада бундай дейилади: уруш ҳаракатлари вақтида асир олинганларни қайтариб бериш тўғрисидаги масала шу музокараларнинг бир қисми эканлиги тамомила равшан. Вьетнам делегацияси яхши ниятда эканлигини кўрсатиб, асирларнинг ўз оилалари ёнига тезроқ қайтиб бориши учун ҳаракат қилмоқда. Аммо Хитой томони бемаъни позиция тутиб, бу масаланинг ҳал этилишига тўсқинлик қилмоқда.

Газета ҳарбий асирлар тўғрисидаги масалада Хитой томонининг тутган позицияси унинг буюк давлатчилик такаббурлигини, Вьетнамга ўз иродасини тиқиштиришга интилаётганлигини кўрсатувчи янги далил, деб таъкидлайди. Хитой томонининг хатти-ҳаракати музокаралар принципини ҳурмат қилмаётганлигини равшан исбот этмоқда ва Хитой бошқаларга ўз позициясини тиқиштиришга интилаётганлигини кўрсатмоқда.

ХАНОЙ, 13 май. (ТАСС). Вьетнам Қизил крест жамияти ҳарбий асирлари айирбошлаш тўғрисидаги масала ҳақида Хитой Қизил крестига мактуб йўллади. Мактубда Вьетнам Қизил крест жамияти ҳарбий асирларни айирбошлаш масаласини Хитой томони билан ҳал этишга ВСР ҳукуматидан ваколат олганлиги айтилади. Хитой томонига ҳар икки мамлакат Қизил крест жамиятлари вакилларининг учрашувини 21 майда Хиунги чегара пунктида ташкил этиш таклиф этилади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ КЎМАГИ БИЛАН

ФРИТАУН. (ТАСС). Сьерра Леоне ҳукумати Совет Иттифоқининг ялпи тинчликни таъминлаш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш учун олиб бораётган курашини кенг қўллаб-қувватламоқда. Республика вице-президенти К. Камарра-Тэйлор Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети делегациясини қабул қила туриб, шу ҳақда гапирди. Делегация Сьерра Леонедаги ҳукмрон умумхалқ конгресси партиясининг таклифига биноан бу ерга келган.

К. Камарра-Тэйлор айтдики, Совет Иттифоқи қўллаб-қувватлаганлиги туфайли Африкадаги мазлум халқларнинг миллий озодлик кураши янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. Ҳозирги вақтда қитъада ирқчилик ва мустамлакачиликни тўла тугатиш жараёни ниҳоясига етай деб қолди.

Вице-президент Совет—Сьерра Леоне муносабатларининг муваффақиятли равишда ривожланаётганлигини таъкидлаб, хилма-хил ёрдам бераётганлиги учун, жумладан, миллий кадрлар тайёрлашда кўмаклашаётганлиги учун СССРга миннатдорчилик изҳор этди. Совет Иттифоқидаги олий ўқув юртларида билим олган юзлаб малакали мутахассислар — врачлар, агрономлар, ўқитувчилар, инженерлар миллий экономика ва маданиятни ривожлантиришга сезиларли ҳисса қўшмоқдалар, деди К. Камарра-Тэйлор.

ЯНГИ ҚОНУН МАЪҚУЛЛАНДИ

ЛУАНДА. Ангола Халқ Республикасининг революцион кенгаши кончилик саноати устидан давлат контроли тўғрисидаги қонунни маъқуллади.

Бу қонуннинг қабул қилиниши — саноатда давлат секторини мустаҳкамлашнинг муҳим босқичидир. Қонун мамлакатнинг ҳамма минерал ресурсларини давлат мулкига айлантиради ва фойдали қазилмаларни қазиш фақат давлат ҳуқуқи эканлигини кўзда тутади.

(ТАСС).

ҒАРБ ИРҚЧИЛАРГА ҲОМИЙЛИК ҚИЛМОҚДА

Родезияда яқинда ўтказилган «сайлов»нинг ошкора сохтакорлик характерига қарамай, Қўшма Штатлар ва бошқа ғарб давлатлари бу сайловдан Солсбергидаги ғайри қонуний қўғирчоқ ҳукуматни таниш ҳамда унга ошкора иқтисодий ва бошқа турдаги мадад бериш учун баҳона сифатида фойдаланишга интилмоқдалар. Ғарбда ёзилган сценарий асосида ўтказилган Родезияни «африкалаштириш» спектакли унинг ташкилотчиларига африкалик кўпчиликни озодлик курашидан воз кечишга, оқ танли келгиндиларнинг имтиёзларини ва ғарб монополияларининг позицияларини алдамчилик йўли билан сақлаб қолишга уриниш учун керак бўлиб қолганлиги тобора ойдинлашмоқда.

Чет эл ахборот агентликларининг хабар қилишларича, родезиялик сармоядорлар ҳозирнинг ўзидаёқ Англияга пайдар-пай бориб, Ғарбий Европа компаниялари билан амалий алоқалар ўрната бошладилар. Англия маъмурлари бу пинҳона фаолиятни кўриб кўрмасликка олмоқда. Лондондаги «Санди телеграф» газетасининг маълумотларига кўра, Англиянинг янги консерватив ҳукумати яқин вақт ичида вазиятни ўрганиш учун Родезияга расмий миссия юбормоқчи бўлиб турибди. Айни вақтда Родезия «бош министри» лавозимини тама қилаётган Музорева ва унга мадад бериб турган ирқчилар бошлиғи Смит Лондоннинг эътироф қилишига «умид боғлаётганликларини» ошкора айтмоқдалар.

АҚШда Родезиядаги ғайри қонуний режим фойдасига кенг кампания уюштирилди. Гарчи БМТ «сайлов» найрангбозлигини ва унинг натижаларини қатъиян рад этган бўлса ҳам, президент Ж. Картер бу сайловни «тўғри йўлдаги қадам» деб атади. Англия конгрессида Родезияпараст даллоллар актив ҳаракат қилмоқдалар. АҚШнинг Родезияга бир миллиард доллардан ортиқ маблағ солиб қўйган нуфузли ҳарбий-саноат доиралари уларнинг қўлтиғига сув пуркамоқдалар. Энди улар Родезия хроми, кобальти ва бошқа турдаги стратегия хом ашёларини қазиб чиқаришда янада кенг миқёсда қатнашишга интилмоқдалар.

Шундай қилиб, гап аслида Ғарб монополияларининг БМТ жорий этган иқтисодий жазо чораларини доимо бузиб келаётганликларини ошкора равишда давом эттира бериш тўғрисида бормоқда. Англияда чиқадиган «Нью-Африкэн» журналида эълон қилинган маълумотларга қараганда, НАТО мамлакатлари Солсбери ирқчилари билан ўз алоқаларини тўхтатиш бир ёқда турсин, ҳатто муттасил кенгайтириб келдилар. Бултур АҚШ ва бошқа Ғарб мамлакатлари БМТнинг жазо чораларини бузиб, Родезиядан 1970 йилдагига нисбатан сал кам уч баравар кўп минерал хом ашё ташиб кетди.

Янги мустамлакачилар Солсберининг қўғирчоқ режими тан олинсин, деб наъра тортиш билан бирга, ирқчилар ҳукмронлигидаги Жанубий Африка Республикаси паноҳида «Жанубий Африка блоки» тузиш (унга Родезия, Намибия, Лесото ва Свазилендни қўшиш) ҳамда ирқчилар ҳукмронлиги остидаги жануб билан бутун мустақил Африка ўртасида ўзига хос тўсиқ зона вужудга келтириш режаларини тузмоқдалар. Ғарб стратеглари бу блокни Жанубий Африкадаги миллий озодлик ҳаракатларига қарши кураш ва ер куррасининг шу районидаги кўп миллатли корпорацияларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш қуроли деб билмоқдалар.

(ТАСС).

ПАРДА ТУРСУН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

БАРҲАЁТ АДИБ

Ёзувчи Парда Турсун ўзининг ўттиз йиллик ижодида қирқдан ортиқ ҳикоя ва очерклар, ўнлаб адабий-танқидий мақолалар, повестлар ҳамда «Ўқитувчи» романини яратди. Жанр ва мавзу жиҳатидан хилма-хил бўлган бу асарлар адабиётимиз хазинасидан муносиб ўрин олди.

Парда Турсуннинг ижодий фаолияти Тошкентдаги Алмаий номли ўлка ўзбек намуна тажриба-иш мактабида ўқиб юрган пайтларидаёқ бошланган эди. Унинг кattakичик мақолалари, шеър ва лавҳалари дастлаб мактаб деворий газеталарида, кейинчалик «Ёш ленинчи»да, «Муштум», «Маориф ва ўқитғувчи» журналларида тез-тез босилади.

Ёш ёзувчи ўқитувчилик қилади. «Қизил Ўзбекистон», «Ёш ленинчи», «Батрак» газеталари редакцияларида меҳнат қилади. Буларнинг барчаси унинг ёзувчи сифатида шаклланишида, камол топишида муҳим роль ўйнайди.

Парда Турсун ҳар бир асарида ўша кунларнинг долзарб масалаларини кўтариб чиқишга ҳаракат қилади. «Алвасти», «Очилаётган кўзлар», «Остонада». «Бир хотиннинг тарихи», «Домла» каби ҳикояларида адиб ўтмиш, феодал тузум сарқитларини фош этади. Хотин-қизларимизнинг аччиқ қисматини тасвирлайди. Шу билан бирга бу асарларда кишиларимизнинг янги ҳаёт, илм-маърифат сари интилиши, муҳаббати, дўстлиги ҳам ўз ифодасини топгандир. Ёзувчи аксар асарларида янги, социалистик қишлоқ хўжалигини тиклаш йўлида жонбозлик кўрсатаётган оддий меҳнаткаш халқнинг ҳаётини қаламга олади.

Ўттизинчи йилларда Парда Турсун етук ҳикоянавис, очеркист сифатида танилди. «Зўрлик» (1932), «Ҳикоялар» (1933) каби бир неча тўпламлари нашр қилинади. Парда Турсуннинг муҳим масалалар қаламга олинган очерклари, чуқур психологик таҳлилга бой ҳикоялари жамоатчиликнинг эътиборини ўзига жалб этади.

Улуғ Ватан уруши даврида бошқа ёзувчиларимиз қатори Парда Турсуннинг ҳам қалами жанговарлик тусини олди. У фронтга жўнади. «На фронт» («Фронтга») газетасида адабий ходим, редактор ёрдамчиси бўлиб ишлади. Бу даврда ёзувчининг ҳам жанг майдонларида она-Ватан ҳимояси учун бўлган мардонавор курашни, ҳам фронт орқасидаги фидокорона меҳнатни улуғловчи асарлари юзага келди. Бу асарлар фронт газетасида, республикамиз матбуотида мунтазам ёритилиб турди. «Янги тонг отади», «Алпомишдай бўл!», «Ғолиббек», «Ҳиммат», «Саидали», «Хирмонда» каби ўша даврда яратилган ғоявий пишиқ, мазмунан пухта асарлар бугунги кунда ҳам ўз қимматини йўқотгани йўқ.

Парда Турсун Улуғ Ватан урушидан қайтгач, яна республика газеталари редакцияларида ишлайди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қошидаги икки йиллик республика Олий партия мактабида ўқийди, Ўзбекистон Компартияси институти филиалида илмий ходим бўлиб хизмат қилади.

Парда Турсун қачон, қаерда ишламасин, ҳамиша ижодий маҳоратини ошириш учун тинмай ҳаракат қилади, изланади. «Ҳақ йўл», «Ўқитувчининг йўли» повестлари ана шу изланишларнинг ажойиб маҳсулидир. «Ҳақ йўл» повестида коллективлаштириш ҳаракатида коммунистларнинг роли акс эттирилган бўлса, «Ўқитувчининг йўли»да ўзбек совет зиёлисининг шаклланиш жараёни кўрсатилади. Бу асарлар моҳият эътибори билан бир-бирини тўлдиради. Ёзувчи ана шу мавзулардаги ишларини, изланишларини яна давом эттиради. Натижада «Ўқитувчи» романи юзага келади. Асарда инқилоб арафаси, инқилоб даври, республикамизда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш йилларидаги халқ ҳаётининг уч босқичи кўламли тарзда ўз ифодасини топган.

Романнинг бош қаҳрамони Элмурод. У совет мактабида ўқийди, тарбияланади, ўқитувчи бўлиб етишади. Меҳнат фаолиятида қишлоқда активлик кўрсатади. Саводсизликни тугатишда қатнашади.

Ўзбек совет зиёлисининг кураши, камолот йўлини акс эттирган «Ўқитувчи» романи тез орада рус тилига таржима қилинади, 1951 йилда Москвада нашр этилади. Қисқа давр ичида бу асар тожик ва қирғиз, уйғур ва украин, латиш ва эстон тилларида чоп қилинди.

Парда Турсуннинг адабиётшунослик соҳасидаги фаолияти ҳам қимматлидир. Унинг «Адабий танқидчиликни юксак даражага кўтарайлик!», «Гоголдан ўрганаётирмиз», «Устоз санъаткор», «Горький ва адабиётчилар» каби кўплаб адабий-танқидий мақолалари ғоявий йўналиши, мазмундорлиги билан катта аҳамият касб этади.

Н. Островский, А. Толстой, Салтиков-Щедрин, А. Чехов, М. Горький каби жаҳон адабиёти намояндаларининг бир қатор дурдона асарларини халқимиз истеъдодли адиб Парда Турсун таржимасида ўқиб келмоқда.

Ёзувчи Парда Турсун ўзбек совет адабиёти тараққиёти борасидаги хизматлари учун партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. У «Ҳурмат Белгиси» ордени ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланган. Парда Турсун янада порлоқ ижодий истиқбол сари интилди. Аммо оғир касаллик унинг катта мақсадлари амалга ошишига имкон бермади. Ажойиб талант эгаси П. Турсун 48 ёшида 1957 йил 28 сентябрда бевақт вафот этди.

Бугунги кунда кенг жамоатчилик Парда Турсун туғилган куннинг етмиш йиллигини нишонлаяпти. Китобхон халқимиз қўлдан қўймай ўқиб келаётган асарлари Парда Турсуннинг ҳамиша барҳаёт эканлигидан далолат беради.

Т. БОБОЕВ,
филология фанлари кандидати,

А. ПЎЛАТОВ,
педагогика фанлари кандидати.

ПОЛИЗЧИЛАР ЭЪТИБОРИГА

ҚОВУНЛАР ТИЛНИ ЁРСА...

ФАРҒОНАЛИК МАШҲУР ҚОВУНЧИ АБДАЗХОН ОТА АЛИГАВҲАРОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Умримнинг катта қисмини, меҳнат фаолиятимни тўла қовунчиликка бахшида этиб келяпман, қовунчиликнинг ҳамма аччиқ-чучукларини бошдан кечирдим. Қовунчиликнинг машаққати оғир, аммо ҳосили ширин. Ширин қовундан бир тилим татиб кўрган киши «эккан-тикканга раҳмат» деса, шунинг ўзи қовунчига катта бахт! Республикамизда пахта нечоғли азиз бўлса, қовун ҳам шунчалар мукаррам. Қовунчиларимиз ўзлари етиштирган хилма-хил, ширин-шакар қовунлари билан жаҳонни қойил қолдирмоқдалар. Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида хорижий элдан келган бир сайёҳ: «ўзбеклар диёрида етиштирилган қовуннинг мазасини бир умр унутмайман», — деди.

Ўзбекистонимизда етиштирилаётган қовунлар жаҳон кўргазмалари, бозорларда намойиш этилмоқда. Қовун бозорларида харидорларнинг гавжум бўлиши, уюб қўйилган ранг-баранг қовунларга ҳавас билан боқишлари халқимизнинг бу маҳсулотга бўлган қизиқиши ортиб бораётганидан далолат беради, полизчиларга янги куч-ғайрат бахш этади.

Республикамизда қовуннинг 120 хилдан ортиқ нави бор. Мен уларни санаб ўтирмасдан, серҳосил, ширали, эти қалин, чиройли, касалликлар ва ҳашаротларга чидамли, узоқ сақланадиган, у қовун пишиғидан бу қовун пишиғига етадиган қовунлар етиштиришдаги тажрибаларим ҳақида фикр юритмоқчиман. Ўзбекистонимизнинг ҳамма областлари, районлари, колхозлари ва совхозларида, колхозчилар, совхоз ишчилари, зиёлилар хонадонларида қовун экиб, ундан муттасил юқори ҳосил олиш мумкин ва лозим. Сабаби, ер, сув, об-ҳаво ва иқлим шароити шунга тўла мос келади. Фақат одамларда хоҳиш бўлиши керак. Биз республикамиз аҳолисинигина эмас, Москва, Ленинград шаҳарлари, Сибирь, Узоқ Шарқ меҳнаткашларини ҳам қовун, тарвуз билан етарли таъминлаш имкониятига эгамиз. Қўриқларни ўзлаштирувчилар, БАМ қурувчилари, айниқса, биздан ширин-шакар қовун, тарвузлар кутмоқдалар. Полизчилик ҳақида гап бораркан, фақат янги узилган қовун, тарвузгина эмас, қовун қоқи, шарбат етиштиришни кўпайтириш ҳақида ҳам жиддий бош қотирмоғимиз керак. Ўзбекистонимизда бунинг учун ҳамма имкониятлар бор.

Қовун, тарвуз уруғи экиш учун ерни тўғри танлаш катта аҳамиятга эга. Карталар нечоғли йирик бўлса, механизациядан фойдаланишга шунча кенг йўл очилади. Ҳозирги полизчилигимизни механизациясиз тасаввур этиб бўлмайди Ер чуқур ҳайдалиши, органик ўғитлар билан ўғитланиши, кафтдек ҳолга келгунча текисланиши, сўнгра чуқур жўяклар олиниши керак. Чуқур жўяк олинганда нам узоқ сақланади, ўсимлик қуёш нури, ёруғликдан яхши баҳра олиб, соғлом ўсади, тез ҳосилга киради, ҳосилдорлик юқори бўлади. Хўжаликларда қовунчиликка ихтисослаштирилган махсус бригадалар тузилса, уларга етарли ишчи кучи, техника, сув, транспорт воситалари ажратиб берилса, яхши бўлар эди. Чунки кўпинча пахта билан банд бўлиб қолиниб, қовун, тарвуз участкалари эсдан чиқарилади. Ихтисослаштирилган бригада аъзолари эса фақат шу иш билан шуғулланадилар. Қовун янги ўзлаштирилган қўриқ, партов ерларда, полиз экинлари беда билан алмашлаб экиладиган майдонларда, айниқса, яхши ўсиб, кўп ҳосил беради.

Мен қовун полизларига икки ярим метрдан оралиқда эгат олдираман. Эгатларга уруғни бир метрдан масофада экаман. Шундай қилинганда қовун палак отгунча механизмлар ёрдамида ишлов бериш мумкин. Уруғни танлашга алоҳида эътибор бериш керак. Шароитга мослашмаган, районлаштирилмаган уруғ экиб, юқори ҳосил оламан, дейиш ўз-ўзини алдашдир. Масалан, Фарғона қовунларининг уруғи Хоразмда, Сурхондарё қовунларининг уруғи эса Наманганда яхши ўсмайди, кутилганча ҳосил бермайди. Буни ошкора айтиш мумкин. Шунинг учун ҳар бир зонанинг ўзига мос келадиган юқори ҳосилли қовун уруғларини танлай билишимиз, уруғчиликни ривожлантиришимиз керак. Мен қовун уруғини ерга қадашдан икки кун олдин сувга ивитиб, чиритилган гўнгга аралаштираман, устига дока ёпиб, офтобда қиздираман. Шундай қилинганда уруғ тез ва бехато кўкариб чиқади, ниҳоллар баравж бўлади. Қовун полизларнинг унумдорлигини ошириш учун зовурларни чуқур ковлаб, сизот сувни камайтириш, шўрни йўқотиш керак. Шунда ҳосилдорлик юқори, қовун ширин бўлади, узоқ сақланади. Ҳар гектар ерга қанча уруғ сарфланишини тупроқ тузилишига қараб белгилаш лозим. Лекин ҳар қандай шароитда ҳам ҳар уяда бир туп ниҳол қолдирилса кифоя қилади. Аммо ҳар гектар ер ҳисобига камида 9—10 минг туп ўсимлик бўлиши шарт.

Ширин-шакар қовунларни кўпайтириш учун ўсимликни суғориш режимига алоҳида эътибор берилмоғи даркор. Қовун палагини иложи борича кам сув қилиб ўстириш, жуда зарур бўлган кездагина суғориш керак. Қовун пишишига яқин суғоришни бутунлай тўхтатиш мақсадга мувофиқдир Сабаби, серсув қовун бемаза бўлади, унинг таркибидаги шакар моддаси камайиб кетади. Полизчиларимиз қовунларнинг салмоғини ошириш билан бир қаторда, ширалик даражасини кўтаришни биринчи ўринга қўймоқлари керак. Тилими тилни ёрадиган қовунлар қанча кўпайса, шунча яхши. Бунинг учун халқимиз фақат раҳмат дейди.

Қовуннинг кушандаси кўп. Шўрланиш, оқпалак, илдиз чириш ва бошқа касалликлар учрайди, ҳашарот босади. Қовун ностандарт бўлиб банд беради. Қисман чирийди, ёрилиб, шираси оқади. Буларнинг ҳаммаси агротехника қоидаларига риоя қилмаслик оқибатида юз беради. Вақтида культивация ўтказмаслик, зараркунандаларга қарши дориламаслик, сувдан қолдириш, чопиқ қилмаслик, бегона ўтларни йўқотмаслик шундай оқибатларга олиб келади. Халқ меҳнатини зое кетказмаслик, кутилган даражада юқори ҳосил олиш учун мутахассислар бошчилигида агротехника тадбирларини вақтида амалга оширишимиз, полизчиларнинг тажриба алмашувларини ташкил қилишимиз, фан-техника ютуқларини полизчиликка дадил жорий этишимиз керак. Қовунчилик истиқболини кўзда тутиб ҳар бир хўжаликда алоҳида уруғчилик участкаси ажратишимиз лозим.

Қовунчиликда ўғит ишлатмаслик ҳақида кўп гаплар бўляпти. Лекин ҳамма ўғитларни эмас. Масалан, ўсимлик ўсиб, ривожланаётган кезларда ҳар гектар ер ҳисобига норма бўйича фосфор, калий ўғитлари солиш мумкин. Бу ўғитлар ўсимликнинг ривожини тезлатади, ҳосилдорликни оширади. Лекин азотни бутунлай ишлатмаслигимиз керак. Қовунчилигимизга доғ тушираётган шу азотни ортиқча ишлатиш бўляпти. Давлатимиз полизчиликка азот ажратаётгани йўқ. Лекин қандайдир йўл билан азот полизчиликка кириб қоляпти. Кўпинча қовун пишгандан кейин унинг таркибидаги азот миқдори анализ қилинади. Бундан нима фойда? Менимча, полизчиликка оқиб келаётган азот ариқларини шу кунларда, уруғ ерга қадалаётганда, айниқса, парвариш даврида бутунлай беркитиб ташлаш керак, эгри қўлли кишиларни қаттиқ тартибга чақириш лозим. Қовунчиликда фақат пок қўлли кишилар ишлаши зарур. Халқ контроли органлари бу борада ўз фаолиятларини кучайтирмасалар бўлмайди.

Қовун етиштириш йил сайин кўпайтириляпти. Лекин транспорт етишмаслиги ва бошқа қатор сабабларга кўра қовун юқори сифат билан вақтида истеъмолчиларга етказиб берилмаяпти, исрофгарчиликка йўл қўйиляпти. Уруғ ерга қадалиши билан ҳосилни йиғиб олишга тайёргарликни кучайтирмоғимиз лозим. Яхши парвариш қилинган қовун тез пишади. омборлар, транспорт етишмаслиги оқибатида қовун узиш, жойларга жўнатиш кечикади. Бу исрофгарчиликнинг кучайишига олиб келади. Тегишли ташкилотларнинг раҳбарлари полизчиларнинг талабларини қондириш ҳақида ҳозирдан жиддий бош қотиришлари даркор, токи, ҳалол меҳнатимиз билан етиштирган қовун, тарвузларимизни белгиланган жойларга вақтида жўнатиб, истеъмолчиларнинг раҳматига муяссар бўлайлик!

1979 йилда республикамиз бўйича ҳар қачонгидан кўп полиз маҳсулотлари, хусусан, қовун етиштиришимиз, унинг ширалик даражасини оширишимиз керак. Бу йил звеномиз бўйича 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 200 центнердан ширин-шакар қовун хирмони кўтарамиз, қовунчиликда азотли ўғитларни мутлақо ишлатмаймиз, исрофгарчиликка асло йўл қўймаймиз. Ҳар йили полизчиларнинг конкурси ўтказилиб, натижаси республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида якунланяпти, ғолиблар ҳалол меҳнатлари, етиштирган маҳсулотларига яраша рағбатлантириляпти. Ҳамма полизчиларни ширин-шакар қовунлар етиштириш конкурсида қатнашишга чақираман Эртаги, ўртаги ва кечки қовунлардан мўл ҳосил олишга эришайлик.

Абдазхон АЛИГАВҲАРОВ,
Фарғона область Охунбобоев районидаги «1 Май» колхозининг қовунчиси, республика полизчилари конкурси ғолиби.

Республикамиз спортчилари СССР халқлари VII Спартакиадасига қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Жамоатчи фотомухбир В. Таран ўз суратини (чапда) «Сакраш» деб атабди. «Меҳнат резервлари» вакиллари Люба ва Вера Радченколар билан И. Дорошкова акробатика бўйича машқ бажаришмоқда.

СПОРТ

БОКС:

ЕВРОПА ЧЕМПИОНЛАРИ

Кёльн шаҳрида бир неча кун давом этган Европа чемпионати поёнига етди. Қитъа чемпионлиги учун курашда совет чарм қўлқоп усталари муваффақият қозондилар. Боксчиларимиз еттита олтин, иккитадан кумуш, бронза медалини қўлга киритиб, команда ҳисобида биринчи ўринни олишди. Жумладан Ш. Собиров, Н. Храпцов, В. Рибаков, В. Демьяненко, С. Қўноқбоев, А. Николян ва Е. Горстковлар ғолиблик супасининг энг юқори поғонасига чиқдилар, кўксиларига олтин медаль тақдилар.

СУВ ТЎПИ:

БУТУНИТТИФОҚ МУСОБАҚАСИДА

Ленинград шаҳрида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан ташриф буюрган командалар ўзаро куч синашишди. СССР халқлари Спартакиадасига тайёргарликнинг ўзига хос босқичи тарзида давом этган бу мусобақада республикамиз терма командаси ғалабага эришди. Вакилларимиз Москва, Ленинград ва Қозоғистон коллективларидан устун келиб, икки учрашувни дуранг қилишди. Ўн имкониятдан 8 очко жамғарган ватерполчиларимиз биринчи ўринни олдилар. Энди командамиз Тбилисида ўтказиладиган халқаро мусобақада иштирок этади.

ШАШКА:

ЯГОНА ЙЎЛЛАНМА

Тошкентда халқаро шашка бўйича ўтказилган саралаш мусобақалари якунланди. Бу сафар ҳам тошкентлик спартакчи, спорт мастери О. Аҳмедова учрашувларни муваффақиятли ўтказди. У 7 имкониятдан 6,5 очко тўплаб, муваффақият қозонди. Энди О. Аҳмедова Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон шашкачилари ўртасида ўтказиладиган саралаш учрашувларида иштирок этади. Бу мусобақа 22 майда бошланади.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

◆ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Эркаклар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионати мусобақалари давом этмоқда. Тўрт учрашувда муваффақият қозонган «Андижончи» хоккейчилари свердловсклик армиячилар билан ўйинда (1:1, 2:1) қимматли 3 очкога эга бўлишди.

◆ **ВЕЛОПОЙГА.** Европа шаҳарлари бўйлаб давом этаётган жаҳон пойгасининг бешинчи босқичи Кошицедан бошланди. Тўртинчи босқичда совет спортчиси С. Схорученко ғалабага эришди. Ҳозирча совет велосипедчилари олдинда бормоқдалар.

◆ **КУРАШ.** Тошкентда «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари совринини учун ўтказилган самбочилар Бутуниттифоқ мусобақаси якунланди. Вазнларига кўра Р. Асадов (Бухоро), Н. Бозоров (Тожикистон), К. Арбаули, А. Акропелидзе, З. Бахтадзе (Грузия), М. Олимов (Бухоро), В. Белобров (Тошкент), Ф. Янкаускис (Литва), А. Кастанян (Арманистон), С. Гогнадзе (Тошкен)лар ғолиб чиқишди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
ПРОФЕССОР-УҚИТУВЧИЛАР СОСТАВИДАГИ ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: акушерлик-гинекология (медицина фанлари доктори), медицина радиологияси билан рентгенология (медицина фанлари доктори);

кафедра доцентлари: марксча-ленинча этика ва эстетика курси бўйича, рус тили, биринчи даволаш факультетининг госпитал хирургияси, биринчи ва иккинчи даволаш факультетларининг факультет хирургияси (2 ўрин), хирургик стоматология, акушерлик ва гинекология (2), нормал физиология, коммунал гигиена, умумий гигиена, овқатланиш гигиенаси, физиотерапия, микробиология, биринчи даволаш факультетининг госпитал терапияси, биринчи даволаш факультетининг ички касалликлар пропедевтикаси, сил касаллиги, суд медицинаси, юқумли касалликлар, эпидемиология, травматология ва ортопедия (2), стоматология факультетининг ички касалликлари;

кафедра катта ўқитувчиси: ноорганик химия (тайёрлов бўлимига);

кафедра ассистентлари: нормал анатомия (2), урология (2), иккинчи даволаш факультетининг госпитал терапияси (2), иккинчи даволаш факультетининг факультет терапияси (4), биринчи даволаш факультетининг факультет хирургияси (6), санитария-гигиена факультетининг хирургия касалликлари (2), онкология (3), анестезиология ва реанимация, акушерлик ва гинекология (10), медицина тарихи (2), травматология ва ортопедия (3), асаб касалликлари (2), биохимия, эпидемиология (2), хирургик стоматология, болалар стоматологияси (2), медицина паразитологияси курси, микробиология (3), овқатланиш гигиенаси, психиатрия, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш;

кафедра ўқитувчилари: илмий коммунизм, фалсафа (2), физика.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИНИНГ МАРКАЗИЙ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ЛАБОРАТОРИЯСИ БЎЙИЧА:

морфология группасига: катта илмий ходим (медицина фанлари кандидати), кичик илмий ходим (2);

вирус-бактериология группасига: кичик илмий ходим;

сўзлаш ва эшитиш аъзоларига хирургик таъсир кўрсатиш бўйича методикаларни ишлаб чиқиш группасига: катта илмий ходим (медицина фанлари кандидати), кичик илмий ходим;

илмий-ташкилий бўлимга: катта илмий ходим (медицина фанлари кандидати), кичик илмий ходим.

Тўқималар ва аъзоларни кўчириб ўтказишда тўқималарнинг номувофиқлигини йўқотиш бўйича проблемали илмий-тадқиқот лабораторияси.

Клиник трансплантология ваиммунология группасига: катта илмий ходим (медицина фанлари кандидати);

морфология группасига: катта илмий ходим (медицина фанлари кандидати), кичик илмий ходим (2).

ПРОБЛЕМАЛИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ, КЛИНИК-ЭКСПЕРИМЕНТАЛ БИОФИЗИКА ЛАБОРАТОРИЯСИ БЎЙИЧА

тадқиқотлашнинг функционал методлари группасига: катта илмий ходим;

электрон-микроскопия группасига: кичик илмий ходим (2).

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри-33, К. Маркс кўчаси, 103-уй. Телефонлар: 66-98-59, 32-35-36.

СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

1-ТОШКЕНТ ИНДУСТРИАЛ-ПЕДАГОГИКА ТЕХНИКУМИ

1979—1980 ўқув йили учун КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ишлаб чиқариш ускуналарини монтаж ва ремонт қилиш, металларни совуқ усул билан ишлаш, саноат ва граждан қурилиши.

ЎҚИШ МУДДАТИ: кундузги бўлимда 3 йил-у 10 ой, 10-синфни тамомлаганлар учун 2 йил-у 10 ой.

Сиртқи бўлимда 10 синфни тамомлаганлар учун 3 йил.

Техникумга 17 ёшдан 30 ёшгача бўлган (сиртқи бўлимга қабул қилинганларнинг ёши эътиборга олинмайди) **маълумоти 8-10-синфдан кам бўлмаган ва слесарь, токарь, қурувчиликдан камида 3-разряд олган кишилар қабул қилинади. Бунинг учун ГПТУни битирганлар камида 2 йиллик иш стажига эга бўлишлари лозим.**

Техникумнинг кундузги ва сиртқи бўлимига кирувчилар 1 августдан 20 августгача математика, рус тили ва танлаган ҳунарлари бўйича кириш имтиҳонларини топширадилар.

Кундузги бўлимга қабул қилинганлар кунига 3 маҳал овқат, ёзги ва қишки кийим, иш кийими, пойафзал, ётоқхона (бошқа шаҳардан келганлар учун), стипендия билан таъминланадилар.

Техникумга кириш учун директор номига ёзилган аризалар кундузги бўлимга 1 июндан 31 июлгача, сиртқи бўлимга 10 августгача қабул қилинади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: меҳнат дафтарчасидан нусха, маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), соғлиғи ҳақида справка (286-форма), 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат (бош кийимсиз).

Туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, 4-Сарикульский тупиги, 1-уй.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/V да **Риголетто,** 16/V да **Оламнинг яратилиши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/V да **Ғариблар,** 16/V да **Соқов рицарь.**

●

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТИ ИНСТИТУТИ
20 май соат 10.00 да

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Мактабни **БИТИРУВЧИЛАР** ВА ҲАММА ХОҲЛОВЧИЛАР ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИЛАР.

Институт адреси: Тошкент шаҳар, Горбунов кўчаси, 5-уй (7, 9, 11, 14, 24 ва 28-трамвайлар, 2, 6, 13, 15 ва 16-троллейбуслар, 2, 3, 18, 45, 50 ва 54-автобусларнинг «Соцгородок» ва «Тўқимачилик институти» бекатлари).

●

ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА ОВЧИЛАР ВА БАЛИҚЧИЛАР ЖАМИЯТИ
20 май соат 9.00 да

РЕСПУБЛИКА ОВЧИ ИТЛАРИНИНГ КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИЛАР

Итлар олдин Тошкент шаҳар овчилар жамиятида рўйхатдан ўтказилади (Ш. Руставели кўчаси, 1-тупик, 3-уй).

Итларни рўйхатдан ўтказиш учун олиб келганда қуйидаги ҳужжатлар ёнингизда бўлиши лозим: итнинг зоти ҳақидаги гувоҳнома, қутуришга ва ўлат касалига қарши эмланганлиги ҳамда итнинг соғлиғи тўғрисидаги справкалар (бошқа шаҳарликлар 1 формадаги справкани топширадилар).

КЎРГАЗМАГА БЕПУЛ КИРИЛАДИ.

●

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАҲАЛЛИЙ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ
юксак бадиий ёдгорлик-совға буюмларини яратиш учун

ОЧИҚ КОНКУРС ЎТКАЗАДИ

КОНКУРС ИККИ ЭТАПДА ЎТКАЗИЛАДИ:

1 июнгача

Халқаро болалар йилига ва Тошкент шаҳрида ўтказиладиган Осиё мамлакатлари қўғирчоқ театрларининг халқаро фестивалига бағишланган бадиий буюмлар бўйича.

1 июндан 1 декабргача

ЮКСАК БАДИИЙ ЁДГОРЛИК-СОВҒА БУЮМЛАРИНИ ЯРАТИШ БЎЙИЧА.

Ишлар шахсан топширилсин ёки почта орқали Давлат махсус бадиий конструкторлик-технологик бюросига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳри, ЧГСП-700115, Шайхзода кўчаси, 26-квартал.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 10.50 — Партизан ертўласининг сири. Бадиий фильм. 11.55 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — М. Сервантес. Дон Кихот. 16.40 — Концерт. 17.05 — Уфқ. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 18.10 — Ёш спортчининг катта майдони. 18.40 — Беш йиллик. Тўртинчи йил. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.55 — Фан оламида. 20.25 — Т. Хренников. Учинчи симфония. 20.40 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. 3-фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Фильм-концерт. 23.10 — Ҳужжатли фильм. 23.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.20 — Мультфильм. 18.40 — Олимпия умидлари. 19.10 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Рус тилини ўрганиш бўйича Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Бахтим бор, баҳорим бор. 21.30 — Вақт. 22.05 — Пилла — бойлигимиз. 22.20 — Хусумат. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Қирол Лир. Бадиий фильм 2-серия. 19.50 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёш овозлар. 12.00 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Дағал ем-хашак жамғариш илғорлари. 13.30 — Халқаро конкурс лауреати И. Понаровская билан учрашув. 14.00 — 60 центнерчилар ҳузурида. 18.50 — Ёшлик. 19.45 — Чолғу куйлари. 20.25 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Назм дафтари. 21.30 — Механизаторлар учун концерт. 22.28 — О. Қосимов ва О. Хотамов қўшиқлари. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45 32-53-04 редактор ўринбосарлари — 33-79-14 32-53-05. 33-06-83, 32-55-04 масъул секретарь — 33-44-55 32-55-05, секретариат — 33-72-83 32-53-06; БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69 32-53-97, 32-57-19 марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80 32-53-14 32-54-09. қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26 фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-54-27, 32-55-17, 32-54-26; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18 32-53-20, 32-53-21 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22 коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ ҚКАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.